

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY STARE MIASTO**

z dnia 29 stycznia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto
na lata 2026-2033**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 16b. ust. 1 i art.17 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.), Rada Gminy Stare Miasto uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stare Miasto.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Stare Miasto
z dnia*

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY STARE MIASTO
NA LATA 2026-2033**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII	8
1. PODSTAWY PRAWNE	8
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	10
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA	19
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	19
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ	19
3. DEMOGRAFIA	20
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	22
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	24
6. GOSPODARKA	25
7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE	26
8. EDUKACJA I KULTURA	27
9. OCHRONA ZDROWIA	32
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	34
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	37
12. POMOC SPOŁECZNA	40
13. BEZROBOCIE	54
14. BEZDOMNOŚĆ	58
15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ	58
16. SYTUACJA DZIECKA	64
17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	69
18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	73
19. ZDOLNOŚĆ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ DO REALIZACJI ZADAŃ MAJĄCYCH NA CELU REINTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ	74
20. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY	75
21. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS KOBIECI I MĘŻCZYZN	78
22. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	81
23. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII	90
III. PROGRAMOWANIE	93
1. WIZJA I MISJA	94
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	95
3. PROGNOZA ZMIAN	113
4. RAMY FINANSOWE	116
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA	117
6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA	118
7. PROGRAMY I PROJEKTY	120
UWAGI KOŃCOWE	121

WSTĘP

Zarządzeniem Wójta Gminy Stare Miasto z dnia 27 lutego 2025 r. Nr OOG.0050.2025 powołano członków zespołu strategicznego oraz merytorycznego opracowującego Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033. W skład zespołu strategicznego weszli:

1. Dariusz Puchała – Wójt Gminy Stare Miasto;
 2. Janusz Frysiak – Zastępca Wójta Gminy Stare Miasto;
 3. Luiza Kędracka – Sekretarz Gminy Stare Miasto;
 4. Jolanta Sobczak – Skarbnik Gminy Stare Miasto;
 5. Hanna Hybś – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego;
 6. Joanna Janiak-Zembrzycka – Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu w Urzędzie Gminy w Starym Mieście;
 7. Małgorzata Kostańska – Inspektor Referatu Oświaty, Kultury i Sportu w Urzędzie Gminy w Starym Mieście;
 8. Tymon Ziola – Przewodniczący Komisji Edukacji, Spraw Społecznych, Praworządności oraz Bezpieczeństwa;
 9. Dominika Ciszak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Edukacji, Spraw Społecznych, Praworządności oraz Bezpieczeństwa; Przewodnicząca KGW.
- Zespół merytoryczny tworzyli:
1. Marcin Janke – Członek Rady Gminy Stare Miasto;
 2. Maria Szumigalska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście;
 3. Barbara Balcerzak – Starszy Pracownik socjalny w GOPS w Starym Mieście;
 4. Mirosława Pińska – Starszy Pracownik socjalny w GOPS w Starym Mieście;
 5. Maria Pilarczyk-Ryznar – Starszy Pracownik socjalny w GOPS w Starym Mieście;
 6. Małgorzata Tłok – Starszy Pracownik socjalny w GOPS w Starym Mieście;
 7. Agata Janczak – Konsultant umiejętności społecznych w zakresie pracy socjalnej w GOPS w Starym Mieście;
 8. Leszek Juszczak – Komendant Komisariatu Policji w Starym Mieście;
 9. Elżbieta Piterek – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście.

Koordinowanie prac mających na celu opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 powierzono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy upowszechniono informację o przystąpieniu Samorządu Gminy Stare Miasto do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W komunikacie zwrócono się z prośbą do mieszkańców gminy o wypełnienie ankiet: „Problemy społeczne w opinii mieszkańców” oraz „Równość szans kobiet i mężczyzn”, zapraszając zarazem mieszkańców do wskazania najważniejszych problemów i potrzeb społecznych oraz zgłaszania pomysłów na ich rozwiązanie.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powstawał we współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście z Ośrodkiem Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie, który udzielał merytorycznego wsparcia zarówno w procesie przygotowania narzędzi badawczych, jak i w opracowaniu dokumentu.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych realizuje ustawowy obowiązek gminy nakreślony w art. 16b. ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), które stanowią:

- Art. 16b. 1. Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.
2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:
- 1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust.1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
 - 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
 - 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

- Art. 17. 1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:
- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań prawnych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, a także zawiera ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii, oraz **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące **sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka**.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej byli mieszkańcy gminy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 45 anonimowo wypełnionych arkuszy. Wśród ankietowanych było 69% kobiet i 29% mężczyzn, natomiast 2% badanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w wieku 46-55 lat (34%) i 36-45 lat (29%). Mniejszy odsetek spośród badanych stanowiły osoby w przedziale wiekowym 26-35 lat i powyżej 65. roku życia (po 13%) oraz 56-65 lat (11%). W badaniu nie wzięły udziału osoby w wieku poniżej 25 lat. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 67% spośród nich zadeklarowała posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (16%), zasadniczym zawodowym (9%) i podstawowym (2%), zaś 6% respondentów nie określiło poziomu wykształcenia.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 58% wszystkich respondentów zamieszkuje w gminie Stare Miasto od 5 do 45 lat, a 42% uczestników badania mieszka na terenie gminy od urodzenia. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
45	kobiety (69%)	26-35 lat (13%)	od urodzenia (42%)	podstawowe (2%)
		36-45 lat (29%)		zasadnicze zawodowe (9%)
	mężczyźni (29%)	46-55 lat (34%)	od 5 do 45 lat (58%)	średnie (16%)
	brak deklaracji (2%)	56-65 lat (11%)		wyższe (67%)
		pow. 65 lat (13%)		brak deklaracji (6%)

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wykorzystano do analizy także 45 arkuszy wypełnionych anonimowo ankiet. Wśród respondentów było 74% kobiet i 22% mężczyzn, natomiast 4% badanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Najliczniej wśród respondentów reprezentowane były osoby w wieku 36-45 lat (36%) i 46-55 lat (29%). Mniej licznie reprezentowane były grupy osób w wieku 26-35 lat (16%) i 56-65 lat (11%) oraz osoby powyżej 65 lat (7%), natomiast 1% ankietowanych nie określił swojej grupy wiekowej. Osoby poniżej 25. roku życia nie wzięły udziału w tym badaniu. Profil respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
45	kobiety (74%)	26-35 lat (16%)	od urodzenia (44%)	podstawowe (2%)
		36-45 lat (36%)		zasadnicze zawodowe (2%)
		46-55 lat (29%)	od 5 do 45 lat (49%)	średnie (22%)
				wyższe (72%)

	mężczyźni (22%)	56-65 lat (11%)		
	brak deklaracji (4%)	pow. 65 lat (7%)	brak deklaracji (7%)	
		brak deklaracji (1%)		brak deklaracji (2%)

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 6 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy Stare Miasto.

Przygotowana w oparciu o uzyskane informacje, materiały i opinie mieszkańców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2033 pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument uwypukla problemy, których rozwiązywanie powinno być przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych w celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Na jej treść i realizację mają wpływ następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (do 21 czerwca 2023 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214);
- ustawa z dnia 20 marca 2025 o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.);
- uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030 (M.P. 2021 poz. 843);
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES) – uchwała nr 212 Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” do 2023 r. (M.P. 2022 poz. 1171);
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. (M.P. 2022 poz. 767).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W swej warstwie merytorycznej odnosi się do dokumentów, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Poniżej przedstawiono główne założenia programowe tych dokumentów.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich: „Unia innowacji”; „Młodzież w drodze”; „Europejska agenda cyfrowa”; „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”; „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”; „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”; „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykryzysową”.

Parlament Europejski i Rada UE wezwały do opracowania długoterminowej strategii UE zgodnej ze zobowiązaniami podjętymi w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Komisja Europejska nie przedstawiła jednak do dziś żadnego odpowiedniego następcy strategii Europa 2020, który wyznaczałby wizję Unii Europejskiej i ukierunkowywałby unijne priorytety w dłuższej perspektywie.

Nowe Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

Na mocy Traktatu z Lizbony Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący. WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny pod dyscyplinę finansową.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021-2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19, 27 maja 2020 r. zaproponowano zmieniony długofalowy budżet UE, wprowadzając nadzwyczajny instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy państw członkowskich uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane są m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) to następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program wspiera projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach: przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałania bezdomności, rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych

i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Przyjęty dokument ustanawia ramy strategiczne zarówno dla działań ogólnokrajowych, jak i regionalnych. Umożliwia tym samym planowanie i realizację przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które mogą być finansowane tak ze środków krajowych, jak i ze środków funduszy UE z perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Został uchwalony przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. Rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

W KSRR wskazuje się Obszary Strategicznej Interwencji istotne z punktu widzenia realizacji polityki regionalnej, które zostaną uwzględnione w krajowych i regionalnych strategiach rozwoju (m.in. poprzez wskazanie dedykowanych im działań). Są to dwa typy obszarów: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Oprócz tego KSRR wskazuje również wschodnią Polskę i Śląsk jako OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju (Program Polska Wschodnia, Program dla Śląska). Jednocześnie na poziomie regionalnym samorząd województwa może wyznaczać swoje obszary strategicznej interwencji, takie m.in. jak obszary przemysłowe, zdegradowane czy tzw. wewnętrzne peryferia, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 to dokument mający na celu przede wszystkim poprawę jakości życia obywateli. Ukazuje on główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a także kierunki zagospodarowania przestrzennego państwa. Dokument wyznaczył trzy strategiczne obszary, w których powinien odbywać się rozwój Polski:

- Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
 - Polska Cyfrowa,
 - Kapitał ludzki,
 - Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
- Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:
- Rozwój regionalny,
 - Transport.
- Obszar efektywności i sprawności państwa:
- Kapitał społeczny,
 - Sprawne państwo.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. W dokumencie wyznaczono następujące trzy cele szczegółowe i priorytety:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

1.1 Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,

1.2 Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:

2.1 Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze,

2.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury,

2.3 Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,

2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,

2.5 Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne:

3.1 Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju,

3.2 Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych,

3.3 Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Dokument strategii jest swoistą mapą drogową dla Wielkopolski na najbliższe lata. Wielkopolska do 2030 r. ma być przodująca w kraju, licząca się w Europie, spójna, dostępna terytorialnie, silna nowoczesną gospodarką, zapewniająca bardzo dobre warunki życia i wypoczynku swoim mieszkańcom. Taki kierunek myślenia jest opisany w czterech celach strategicznych. Pierwszy z nich mówi o wzroście gospodarczym bazującym na wiedzy mieszkańców, drugi o rozwoju społecznym opartym na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, trzeci – zakłada rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Z kolei w czwartym celu jest mowa o skutecznym i sprawnym zarządzaniu regionem.

Priorytety zamieszczone w strategii są ściśle związane z nowymi wyzwaniami UE, tj. ochrona klimatu, innowacje czy walka ze smogiem.

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 to nowa nazwa programu regionalnego (wcześniej to Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 służący do zmniejszenia różnic gospodarczych, społecznych i infrastrukturalnych pomiędzy Wielkopolską a pozostałymi regionami Unii Europejskiej). Wielkopolska ma do dyspozycji w sumie 2,154 mld euro. Kwota ta uwzględnia trzy źródła finansowania programu: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny (1,73 mld euro) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (414 mln euro), dedykowany Wielkopolsce Wschodniej. Filarami nowego programu są: zielona transformacja (Europejski Zielony Ład), transformacja cyfrowa i wejście w nurt gospodarki 4.0. Unia Europejska opracowała strategię zrównoważonego wzrostu, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. W praktyce oznacza to, że ograniczona zostanie do minimum emisja gazów cieplarnianych. Jednym z beneficjentów tych działań jest Wielkopolska Wschodnia (miasto Konin oraz powiaty: koniński, kolski, słupecki i turecki). Jest tam wdrażany Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Wielkopolska do 2040 r. chce zrealizować ambitny plan neutralności klimatycznej. Nowością w programie jest wspieranie inicjatyw lokalnych za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego prowadzone w ramach regionalnego systemu polityki społecznej projektowane są z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań oraz możliwości odpowiedzi na wyzwania socjalne, pojawiające się na trzech poziomach:

1. życia codziennego mieszkańców regionu i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego,
2. działania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz podmiotów reprezentujących trzeci system,
3. całościowego funkcjonowania systemu wsparcia.

Działania podejmowane do 2030 r. w obszarze społecznym mają przyczynić się do tego, aby polityka społeczna w Wielkopolsce kształtowana na poziomie regionalnym:

- była wrażliwa na potrzeby społeczne mieszkańców,
- wspierała działania podejmowane przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz ich pracowników,
- oddziaływała na funkcjonowanie systemu wsparcia w oparciu o innowacyjne metody, nowatorskie rozwiązania oraz działania lobbingowe na rzecz funkcjonalnego i nowoczesnego systemu.

Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. jest tworzenie warunków i dostarczanie narzędzi koniecznych do kształtowania wrażliwej przestrzeni społecznej, przyjaznej mieszkańcom, funkcjonalnej dla instytucji i jej pracowników, w której podejmowane są skoordynowane działania na poziomie regionalnym i lokalnym.

Na podstawie diagnozy, wyników badań, obserwacji oraz doświadczeń zawodowych pracowników RGOPS-u, optymalne funkcjonowanie systemu polityki społecznej wymaga działań w pięciu kluczowych obszarach, w odniesieniu do sześciu grup adresatów. Kluczowe obszary działań to: usługi społeczne; infrastruktura społeczna; aktywność społeczna i obywatelska; włączenie społeczne; koordynacja polityki społecznej.

Adresaci strategii:

- osoby starsze – ludność w wieku 65 lat i więcej (lub 60 lat i więcej);
- rodziny – według metodologii GUS-u, rodzina obejmuje pary bez dzieci lub pary z jednym lub większą liczbą dzieci albo też samotnego rodzica

z jednym bądź większą liczbą dzieci. Pojęcie rodziny przyjęte w Strategii obejmuje zarówno rodziny biologiczne, adopcyjne, jak i zastępcze;

- osoby z ograniczoną sprawnością i ich opiekunowie nieformalni – osoby z niepełnosprawnością prawną i biologiczną, osoby przewlekłe psychicznie i somatycznie chore oraz osoby niesamodzielne. Pojęcie opiekuna nieformalnego obejmuje zarówno członków rodziny, jak i inne osoby sprawujące opiekę;
- osoby z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego: osoby ubogie, bezrobotne, uzależnione, w kryzysie bezdomności, opuszczające zakłady karne i inne grupy dotknięte ryzykiem ubóstwa;
- migranci – osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa, które przebywają w Polsce w celu innym niż turystyczny;
- kadra pomocy i integracji społecznej – osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i jednostkach integracji społecznej.

Cele strategiczne zostały sformułowane w odniesieniu do kluczowych obszarów polityki społecznej:

1. Usługi społeczne dostępne i wysokiej jakości.
2. Infrastruktura zróżnicowana i dostępna w środowisku lokalnym.
3. Wielkopolska obywatelska, potrafiąca się samoorganizować.
4. Mieszkańcy aktywni i włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego.
5. Regionalny system polityki społecznej – skoordynowany, wielosektorowy i międzyinstytucjonalny.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Konińskim na lata 2024-2030

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Konińskim jest dokumentem wyznaczającym główne i zasadnicze kierunki działania Samorządu Powiatu Konińskiego w obszarze dotyczącym polityki społecznej. Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskazuje obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Dokument powiatowy sygnalizuje występujące w poszczególnych gminach problemy społeczne, projektując rozwiązania systemowe pozostające poza zasięgiem możliwości kompetencyjnych samorządu gminnego. W oparciu o przeprowadzoną diagnozę wyznaczono następujące cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny I Zintegrowany system wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, stwarzający warunki do ich samodzielności, aktywizacji oraz integracji społecznej i zawodowej.

Cel operacyjny I Rozwijanie skutecznego systemu rodzinnej pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na zapewnienie niezbywalnego prawa dzieci do dorastania w swoich naturalnych rodzinach.

Cel operacyjny II Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia oraz seniorów, zwiększające ich udział w życiu społecznym i zawodowym.

Cel operacyjny III Rozwój efektywnego systemu wspierania rodzin z problemem przemocy, skierowanego zarówno na pomoc ofiarom, jak i sprawcom przemocy.

Cel strategiczny II Przeciwdziałanie bezrobociu.

Cel operacyjny I Realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Cel operacyjny II Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.

Cel operacyjny III Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób bezrobotnych.

Cel operacyjny IV Propagowanie idei powstawania i funkcjonowania spółdzielni socjalnych.

Cel strategiczny III Aktywizacja organizacji, instytucji i mieszkańców powiatu w działaniu na rzecz zdrowego stylu życia.

Cel operacyjny I Ochrona i promocja zdrowia.

Cel operacyjny II Przeciwdziałanie uzależnieniom.

Cel strategiczny IV Nowoczesny i efektywny system kształcenia.

Cel operacyjny I Dostosowanie kierunków i struktury kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

Cel operacyjny II Optymalizacja kierunków i metod nauczania.

Cel operacyjny III Rozwijanie idei demokracji i integracji europejskiej.

Cel operacyjny IV Tworzenie warunków do efektywnego funkcjonowania oświaty.

Cel operacyjny V Wyrównywanie szans edukacyjnych.

Cel operacyjny VI Aktywizacja środowiska lokalnego i rodziców.

Cel operacyjny VII Ustawiczne kształcenie nauczycieli.

Cel operacyjny VIII Reorganizacja i obniżenie kosztów funkcjonowania szkół.

Strategia Rozwoju Gminy Stare Miasto na lata 2023-2033

Strategia Rozwoju Gminy Stare Miasto na lata 2023-2033 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju gminy w perspektywie do 2033 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie i infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Dokument został opracowany na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji gminy, analizy SWOT i badań ankietowych. W procesie strategicznym określono misję (Gmina Stare Miasto – dobre miejsce na dziś i na przyszłość) oraz wizję (Stare Miasto nowoczesną i atrakcyjną gminą o wysokim poziomie życia), sformułowano także następujące cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny I: Atrakcyjna przestrzeń zwiększająca potencjał rozwojowy gminy

Cele operacyjne:

- 1.1. Wysoka dostępność infrastruktury liniowej i kubaturowej.
- 1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego.
- 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna.

Cel strategiczny II: Zrównoważony rozwój gospodarczy Gminy Stare Miasto

Cele operacyjne:

- 2.1. Rozwój sfery gospodarczej gminy.
- 2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna.
- 2.3. Promocja gminy.

Cel strategiczny III: Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki rozwiniętej ofercie społecznej

Cele operacyjne:

- 3.1. Wzmacnianie usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej.
- 3.2. Rozwój kapitału społecznego oraz oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców.
- 3.3. Wzrost jakości systemu oświaty w gminie.
- 3.4. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Stare Miasto to gmina wiejska położona we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w obrębie południowej części powiatu konińskiego. Zajmuje obszar 97,71 km², co stanowi 6,19% powierzchni powiatu, i jest jedną z czternastu powiatowych jednostek terytorialnych. Gmina Stare Miasto graniczy od zachodu z gminą Rzgów, od północy z gminą Golina i miastem Konin, od wschodu z gminą Krzymów, od południa z gminami: Rychwał i Tuliszków (z powiatu tureckiego).

W ramach struktury administracyjnej terytorium gminy obejmuje swoim obszarem 18 sołectw – wieś gminna Stare Miasto oraz Barczygłów, Bicz, Główiew, Janowice, Karsy, Kazimierów, Krągola, Krągola Pierwsza, Lisiec Mały, Lisiec Wielki, Modła Królewska, Posoka, Rumin, Stare Miasto Zachód, Trójka, Żdżary i Żychlin. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest sołectwo Żychlin (2 139 mieszkańców), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Bicz (160 osób).

Na terenie gminy działają 54 organizacje pozarządowe, które zajmują się m.in. promowaniem regionu, krzewieniem kultury i sportu oraz integracją środowisk lokalnych. Gmina Stare Miasto, pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Stowarzyszeniu „Solidarni w Partnerstwie”.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Stare Miasto pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Wskazując atuty gminy, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne – przy autostradzie A2 i drogach krajowych, w pobliżu miasta powiatowego – Konina oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne. Duże znaczenie badani przywiązywali również do stałego i dynamicznego rozwoju, modernizowania i rozbudowy infrastruktury oraz stabilnego rynku pracy. Wśród atutów wymieniono tworzenie sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu oferty dla przedsiębiorców, która pozytywnie wpływa na wzrost liczby firm i nowych inwestycji. Respondenci docenili także walory przyrodnicze i krajobrazowe, zbiornik retencyjny

na rzece Powa oraz dbałość o czystość i estetykę gminy. Wspomniano też o realizowaniu programów prospołecznych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i stałym rozwoju komunikacji publicznej.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat słabych stron gminy najczęściej pojawiała się kwestia ograniczeń finansowych na rozwój i inwestycje oraz niewystarczający, w stosunku do potrzeb, budżet gminy. Za równie dotkliwy problem ankietowani uznali niedostosowaną do potrzeb mieszkańców komunikację publiczną, niedostateczny dostęp do opieki medycznej, w tym lekarzy specjalistów, brak wystarczającej liczby miejsc w żłobkach oraz deficyt mieszkań komunalnych. Za czynniki ograniczające rozwój respondenci uznali też wysokie koszty inwestycji gminnych, niewystarczająco rozbudowaną infrastrukturę oraz niewykorzystanie potencjału turystycznego zbiornika retencyjnego. Wspomniano także o postępującym zjawisku starzenia się społeczności lokalnej, braku wspólnej wizji rozwoju gminy i niewystarczających konsultacjach społecznych przy podejmowaniu decyzji oraz wciąż występującym problemie bezrobocia.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (rozbudowa parkingów, sieci kanalizacyjnej i gazowej, modernizacja dróg, budowa chodników) oraz usprawnienie komunikacji publicznej. Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano również poprawę dostępu do usług medycznych, zwiększenie liczby miejsc w żłobkach, utworzenie domu kultury z ofertą skierowaną do różnych grup wiekowych oraz rozbudowę bazy rekreacyjno-sportowej (ścieżki rowerowe, basen, siłownie plenerowe, place zabaw). Do istotnych kwestii respondenci zaliczyli też wykorzystanie potencjału turystycznego gminy (tereny przy zalewie), tworzenie miejsc integracji społeczności lokalnej oraz inicjowanie działań aktywizujących seniorów. Wspomniano także o konieczności tworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości, budowy mieszkań komunalnych, a także rozwój gminnych kanałów informacyjnych, w tym social mediów.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2024 r. gmina liczyła 12 606 osób, wśród których były 6 432 kobiety, które stanowiły 51,02% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 129 osób na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2022-2024 ogólna liczba mieszkańców gminy systematycznie rosła. Jeśli

chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie systematycznie malała liczba dzieci i młodzieży, wzrastała natomiast zarówno liczba osób w wieku produkcyjnym, jak i liczba najstarszych mieszkańców gminy.

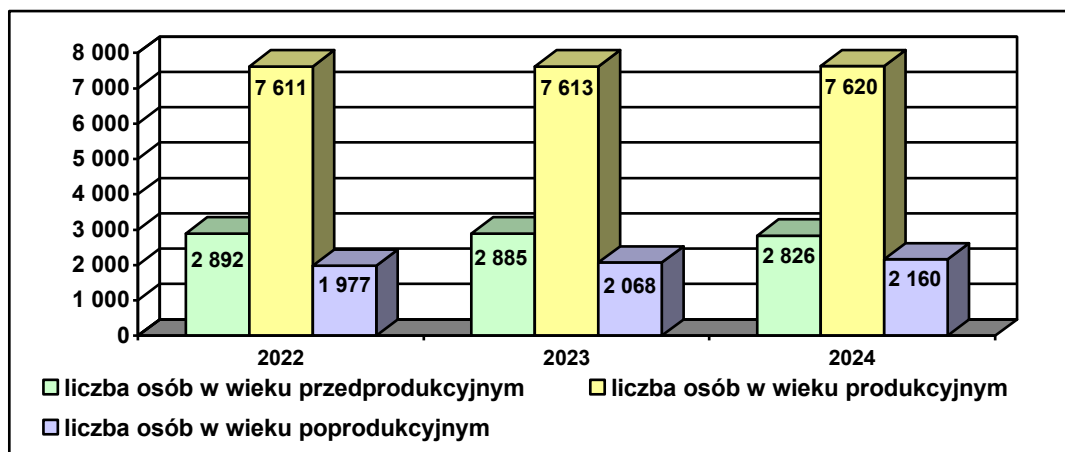
W latach 2022-2024 w każdym kolejnym roku analizy liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji ludności gminy w latach 2022-2024 ulegało wahaniom i w każdym roku analizy było dodatnie. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 892	2 885	2 826
liczba osób w wieku produkcyjnym	7 611	7 613	7 620
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 977	2 068	2 160
ogółem	12 482	12 566	12 606

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024

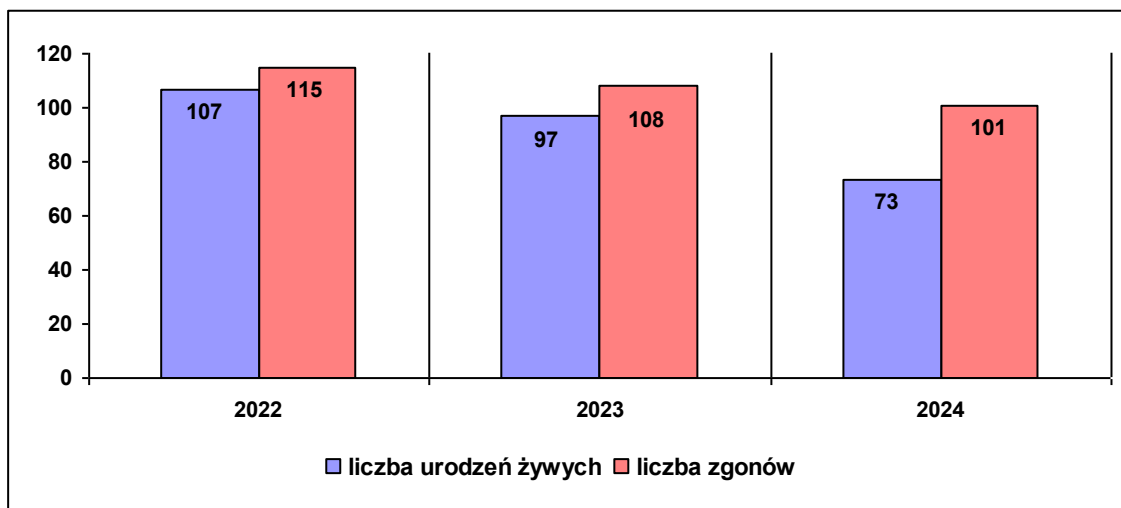

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba urodzeń	107	97	73
liczba zgonów	115	108	101
przyrost naturalny	-8	-11	-28

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba zameldowanych osób spoza gminy	267	230	205
liczba osób wymeldowanych poza gminę	175	135	137
saldo migracji ogółem	92	95	68

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Stare Miasto jest zróżnicowany. Bardzo dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa o długości 183,99 km, która zaopatruje w wodę 96% mieszkańców. Większość ludności gminy korzysta z trzech ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach Lisiec Wielki, Żdżary i Żychlin. Z sieci kanalizacyjnej o długości 104,59 km korzysta prawie 49% mieszkańców gminy. Zbiorowym dostarczaniem wody oraz odprowadzaniem ścieków zajmuje się Zakład Usług Wodnych w Koninie. Dostęp do sieci gazowej o długości 92,754 km posiada blisko 42% mieszkańców. W gminie funkcjonuje 1 mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków – w miejscowości Modła Królewska. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany jest w miejscowości

Żychlin. Szczegółowe dane na temat infrastruktury technicznej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2024 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	183,99
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	12 098
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	104,59
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	6 167
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	92,754
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	5 230
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	191,0
w tym długość dróg gminnych (w km)	129,0

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto i Głównego Urzędu Statystycznego.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie w latach 2022-2024:

Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2022-2024

inwestycje w 2022 r.
• budowa sieci kanalizacyjnej – Żdżary, Barczygłów, Janowice; • montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych – Stare Miasto; • budowa stacji uzdatniania wody – Żdżary; • rozbudowa oczyszczalni ścieków – Modła Królewska; • przebudowa placów zabaw – Żychlin; • przebudowa dróg – Barczygłów, Stare Miasto, Krągola; • budowa chodników – Karsy, Krągola Pierwsza, Lisiec Wielki (ul. Makowa), Modła Królewska, Janowice; • budowa parkingu – Żychlin (ul. Sosnowa); • budowa ścieżki pieszo-rowerowej – Janowice-Żychlin; • budowa oświetlenia ulicznego – Karsy, Lisiec Mały, Lisiec Nowy, Posoka, Stare Miasto, Tomaszew, Trójka, Żychlin; • dofinansowanie inwestycji na drogach powiatowych – Stare Miasto (ul. Szkolna i Rumińska).
inwestycje w 2023 r.
• budowa sieci kanalizacyjnej – Posoka • budowa stacji uzdatniania wody – Stare Miasto, Żdżary; • rozbudowa oczyszczalni ścieków – Modła Królewska etap II; • przebudowa miejsc rekreacji – Żychlin; • budowa strażnicy OSP – Żychlin;

- budowa i przebudowa dróg w strefie przemysłowej – Stare Miasto;
- przebudowa dróg – Trójka, Modła Królewska, Kazimierów, Barczygłów;
- przebudowa ulic – Szkolnej, Morwowej, Jesionowej i Kasztanowej w Starym Mieście i Grabowej w Żychlinie;
- budowa chodników – Karsy, Modła Księża, Żdżary, Żychlin (ul. Leśna);
- przebudowa parkingu – Żychlin;
- budowa oświetlenia – Lisiec Wielki, Stare Miasto, Żychlin, Trójka, Bicz, Janowice, Lisiec Mały.

inwestycje w 2024 r.

- montaż odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców gminy Stare Miasto;
- termomodernizacja budynku szkoły podstawowej – Stare Miasto;
- budowa tężni solankowej – Stare Miasto;
- przebudowa dróg – Żychlin, Kazimierów;
- przebudowa ulic Staromiejskiej i Grabowej w Żychlinie, Szkolnej i Morwowej w Starym Mieście;
- remonty dróg gminnych – Lisiec Mały, Lisiec Wielki – Bicz, Żychlin (ul. Południowa, Sosnowa, Modrzewiowa), Stare Miasto – Janowice, Modła Królewska (obok Szkoły Podstawowej);
- budowa oświetlenia ulicznego – Stare Miasto, Bicz, Janowice, Karsy, Lisiec Nowy, Lisiec Wielki, Posoka, Tomaszew, Trójka;
- dofinansowanie inwestycji na drogach powiatowych – Barczygłów, Stare Miasto – ul. Olchowa;
- wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych w Starym Mieście;
- budowa chodników – Główna ul. Lipowa, Rumin, Żdżary ul. Borówkowa, Krągola, ul. Strażacka.

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Warto dodać, że w ramach działań proekologicznych gmina Stare Miasto, przy wykorzystaniu funduszy unijnych oraz środków krajowych, sukcesywnie wdraża przedsięwzięcia inwestycyjne oraz rozwiązania systemowe mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie zjawiska niskiej emisji (realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Programu Czyste Powietrze, wymiana i montaż odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców gminy, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, modernizacja systemów grzewczych, promocja i edukacja ekologiczna społeczności lokalnej).

5.KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Gmina Stare Miasto posiada bardzo korzystny układ dróg komunikacji kołowej, odpowiadający strukturze zagospodarowania przestrzennego wewnątrz gminy i jej powiązaniom zewnętrznym. Długość dróg publicznych wynosi ogółem 191 km, w tym 129 km dróg gminnych. Przez jej teren przebiegają 3 ważne szlaki komunikacyjne – droga międzynarodowa E30 wraz z odcinkiem autostrady A2, droga krajowa nr 25 (Bydgoszcz – Konin – Ostrów Wielkopolski) oraz droga krajowa nr 72 (Konin – Turek – Łódź).

Zadania związane z organizacją zbiorowego transportu publicznego realizują – Miejski Zakład Komunikacji w Koninie Sp. z o.o. obsługujący 5 linii,

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie obsługujące 7 linii oraz prywatne przedsiębiorstwo przewozowe firma Osibus.

Gmina Stare Miasto położona jest w odległości ok. 100 km od Poznania (siedziby władz województwa wielkopolskiego), ok. 9 km od Konina (siedziby władz powiatu konińskiego) i ok. 50 km od Kalisza.

6. GOSPODARKA

Gmina Stare Miasto ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują prawie 72 km², tj. ponad 74% powierzchni gminy, zaś lasy oraz grunty leśne stanowią ok. 13,9 km², tj. ok. 14% ogółu obszaru gminy. Poza sektorem rolniczym stanowiącym źródło utrzymania znacznej części ludności gmina Stare Miasto rozwija także funkcje produkcyjne, handlowe i usługowe. Rozwojowi przedsiębiorczości sprzyjają: dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne, utworzenie na terenie gminy strefy przemysłowej oraz udogodnienia dla inwestorów. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	9 771,1876
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	7 190,5751
w tym powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	6 103,8541
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	1 389,816
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	1 190,7965

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W 2024 r. na terenie gminy funkcjonowało 1 468 indywidualnych gospodarstw rolnych. Poniższa tabela przedstawia dane w tym zakresie.

Tabela 9. Gospodarstwa rolne

liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy	1 468
średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego (ha)	4,1579

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Na terenie gminy przeważają gleby niskiej jakości – głównie pseudobielicowe, brunatne wylugowane oraz murszowe. W ogólnej powierzchni gruntów ornych znaczący udział stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej, natomiast gleby klasy III i IV zajmują niewielkie obszary. Jakość i struktura gleb wpływają na rodzaj produkcji

rolnej – w gminie Stare Miasto wiodącą rolę odgrywa uprawa zbóż, głównie żyta ozimego oraz hodowla bydła i trzody chlewnej.

W granicach gminy znajdują się złoża kruszyw naturalnych (węgiel brunatny, piasek, żwiru i piasek formierski). Obecnie eksploatowane są jedynie złoża piasku.

W latach 2022-2024 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy systematycznie rosła. Dane na temat aktywności gospodarczej mieszkańców gminy Stare Miasto w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą opartą na tzw. wpisie do ewidencji działalności gospodarczej	973	1 033	1 107
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	973	1 033	1 107

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W analizowanym okresie powstały na terenie gminy Stare Miasto nowe firmy w formie jednoosobowych działalności gospodarczych. W 2022 r. powstało takich firm 57, w 2023 r. 74, a w ostatnim roku analizy 60.

Według danych GUS-u na koniec 2024 r. w gminie Stare Miasto zarejestrowanych było 2 000 podmiotów gospodarczych, w tym 1 701 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze budownictwa. Kolejnymi sferami widocznie wyróżniającymi się były handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W latach 2022-2024 gmina Stare Miasto posiadała w swoich zasobach, w każdym roku analizy, po 8 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej po 344,70 m² i przeciętnej powierzchni użytkowej po 43,08 m², które zamieszkiwało po 19 osób. Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to w rozpatrywanym okresie gmina nie dysponowała takimi lokalami. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Stare Miasto w latach 2022-2024 zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba mieszkań komunalnych	8	8	8
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	344,70	344,70	344,70
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	43,08	43,08	43,08
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	19	19	19

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Stare Miasto tej formy wsparcia udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek, i ich łącznej wartości prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	2	3	3
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	21	28	26
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	6 538,94	9 908,52	10 359,76

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

8. EDUKACJA I KULTURA

W roku szkolnym 2024/2025 w gminie funkcjonowały: 3 placówki opieki nad dziećmi do lat 3 (3 niepubliczne żłobki), 6 placówek wychowania przedszkolnego (1 przedszkole publiczne i 5 szkół podstawowych z oddz. przedszkolnymi), 6 szkół podstawowych oraz 3 szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez powiat koniński. Dane na temat przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych, opiekunów i nauczycieli w nich zatrudnionych zawierają tabele zamieszczone poniżej.

Tabela 13. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba etatów opiekunów
żłobek i klub dziecięcy	3	59	8
w tym prowadzone przez gminę	—	—	—
w tym prowadzone przez inne podmioty	3	59	8

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 14. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2024/2025

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba etatów nauczycielskich
placówki wychowania przedszkolnego	6	531	57
w tym przedszkola publiczne	1	231	40
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	5	300	17

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 15. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2024/2025

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba etatów nauczycieli
szkoły podstawowe	6	1 206	195
szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez powiat	3	731	74

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 16. Wykaz żłobków, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2024/2025

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Żłobek Słoneczko	Żychlin, ul. Os. Słoneczne 87, 62-571 Stare Miasto
2.	Żłobek Kinderki 2	ul. Szkolna 20 C, 62-571 Stare Miasto
3.	Żłobek Słoneczko	Główiew, ul. Szkolna 2, 62-570 Rychwał
4.	Przedszkole Samorządowe w Starym Mieście	ul. Kasztanowa 2, 62-571 Stare Miasto
5.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żychlinie	Żychlin, ul. Parkowa 11, 62-571 Stare Miasto
6.	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Modle Królewskiej	Modla Królewska, ul. Słoneczna 5, 62-571 Stare Miasto
7.	Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Liścu Wielkim	Lisiec Wielki, ul. Długa 1, 62-571 Stare Miasto
8.	Szkoła Podstawowa im. Miry Stanisławskiej-Meysztowicz w Żdżarach	Żdżary, ul. Borówkowa 4, 62-571 Stare Miasto
9.	Szkoła Podstawowa im. prof. Zbigniewa Religi w Barczygłowie	Barczygłów, ul. Grodziecka 55, 62-571 Stare Miasto
10.	Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema w Starym Mieście	ul. Szkolna 11, 62-571 Stare Miasto
Szkoły znajdujące się na terenie gminy, dla których podmiotem prowadzącym jest Powiat Koniński		
1.	Zespół Szkół Ekonomiczno-	Liceum Ogólnokształcące
		Żychlin, ul. Parkowa 2, 62-571 Stare Miasto

2.	Usługowych w Żychlinie	Technikum	
3.		Szkoła Branżowa I stopnia	

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Warto dodać, że uczniom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej przyznawano pomoc materialną w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. W 2024 r. kwota wypłaconych przez GOPS stypendiów szkolnych wyniosła 57 505,52 zł, zaś 4 dzieci otrzymało zasiłki szkolne na kwotę 2 480 zł.

W ramach wsparcia rodzin w procesie wychowawczym, szczególnie w zakresie poprawy funkcjonowania psychospołecznego dzieci zaniedbanych wychowawczo, pochodzących z grup ryzyka oraz mających problemy z nauką i zachowaniem prowadzono na terenie gminy świetlicę opiekuńczo-wychowawczą, w zajęciach której w 2024 r. uczestniczyło 25 dzieci.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto wraz z filiami w Liścu Wielkim i Modle Królewskiej. Główną funkcją placówki jest gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, udostępnianie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej. Biblioteka inicjuje przedsięwzięcia służące promocji kultury, książki i czytelnictwa, realizuje ogólnopolskie projekty, organizuje też wiele wydarzeń, m.in. spotkania autorskie, wykłady, warsztaty i lekcje biblioteczne oraz konkursy czytelnicze.

Placówka zajmuje się także propagowaniem kultury, organizowaniem imprez gminnych, promocją amatorskiego ruchu artystycznego, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. Biblioteka stwarza warunki dla rozwoju artystycznych umiejętności mieszkańców, pogłębiania wiedzy oraz popularyzowania zwyczajów, jak również sprawuje opiekę nad społecznym ruchem kulturalnym na terenie gminy. Pod jej patronatem działają zespoły artystyczne: Orkiestra Staromiejska, Zespół Tańca Ludowego „Uśmiech” i Mażoretki Sigma. Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto odpowiada także za organizację różnorodnych wydarzeń kulturalnych, w tym koncertów, spektakli, spotkań, występów kabaretowych, konkursów czy wystaw.

Istotnym animatorem życia kulturalnego na terenie gminy jest także Kino za Rogiem w Starym Mieście.

Na terenie gminy corocznie organizowane są imprezy okolicznościowe, m.in.: Dni Staromiejskie, dożynki gminno-parafialne, imprezy kulturalno-sportowe, pikniki rodzinne i festyny, jak również uroczystości z okazji świąt państwowych.

Warto dodać, że w miejscowościach Barczygłów, Główniew, Janowice, Kazimierów, Krągola, Lisiec Mały, Lisiec Wielki, Modła Królewska, Rumin, Stare Miasto, Żychlin i Żdżary prężnie działa 12 Kół Gospodyń Wiejskich, które zajmują się m.in. kultywowaniem i promowaniem tradycji ludowych oraz udziałem w organizowanych imprezach promujących regionalną kulturę.

Animatorami życia kulturalnego w gminie jest także 5 świetlic wiejskich, które pełnią funkcję lokalnych ośrodków kultury i są miejscem wielu imprez kulturalnych, rekreacyjnych oraz zebrań wiejskich.

Na terenie gminy ukazują się Wiadomości Staromiejskie – bezpłatny kwartalnik samorządowy. Czasopismo, dostępne także w wersji on-line, opisuje aktualności z życia gminy, promuje imprezy kulturalne, sportowe i rekreacyjne oraz informuje lokalną społeczność o bieżących wydarzeniach, działaniach władz samorządowych i realizowanych projektach.

Poniższe tabele zawierają informacje na temat placówek kultury w gminie w 2024 r.

Tabela 17. Placówki kultury w gminie w 2024 r.

typ placówki	liczba placówek	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
ośrodki kultury	3 (1 biblioteka główna pełniąca także funkcję ośrodka kultury oraz 2 filie)	8 000	7
biblioteki i filie		ok. 1 300	
świetlice	5	800	–
inne	6	1 400	–

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 18. Wykaz placówek kultury w 2024 r.

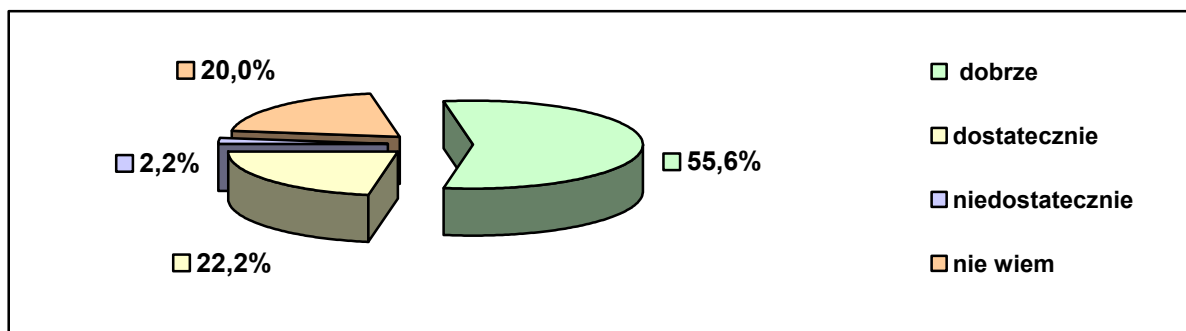
lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto im. prof. Joanny Papużyńskiej	ul. Główna 16, 62-571 Stare Miasto
2.	Filia Biblioteczna w Liścu Wielkim	Lisiec Wielki, Długa 3A, 62-571 Stare Miasto
3.	Filia Biblioteczna w Modle Królewskiej	Modła Królewska, ul. Bursztynowa 18, 62-571 Stare Miasto
4.	Kino za Rogiem	ul. Kasztanowa 1a, 62-571 Stare Miasto
5.	Świetlica wiejska w Barczygłowie	Barczygłów, ul. Grodziecka 53, 62-571 Stare Miasto

6.	Świetlica wiejska w Krągoli	Krągola, ul. Strażacka 6, 62-571 Stare Miasto
7.	Świetlica wiejska w Liścu Wielkim	Lisiec Wielki, ul. Rubinowa 4, 62-571 Stare Miasto
8.	Świetlica wiejska w Modle Królewskiej	Modla Królewska, ul. Bursztynowa 18, 62-571 Stare Miasto
9.	Świetlica wiejska w Ruminie	Rumin, ul. Lawendowa 60, 62-571 Stare Miasto

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie. Jakość oferty edukacyjnej szkół w gminie została oceniona bardzo pozytywnie, bowiem według 77,8% ankietowanych jest ona dobra lub dostateczna. Tylko 2,2% badanych przyznało, że jest ona niedostateczna. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 20% respondentów. Poniższy wykres przedstawia rozkład uzyskanych odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

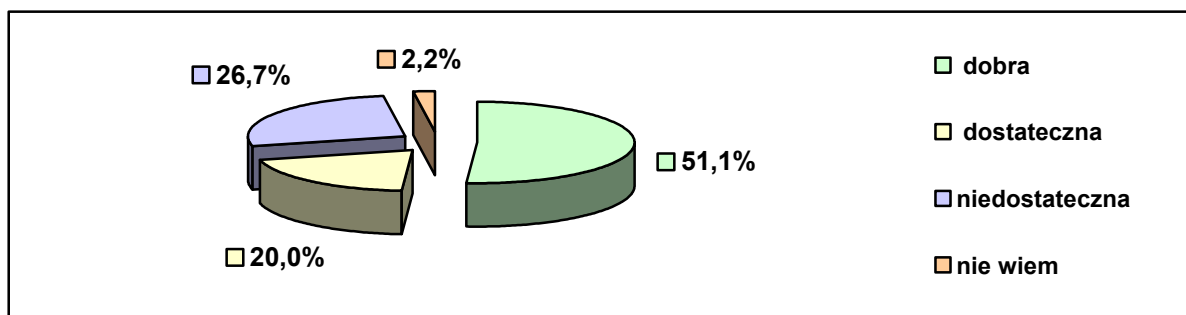
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę opieki przedszkolnej w gminie, to 35,6% ankietowanych stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Jednak 20% badanych przedstawiło odmienną opinię. Wysoki odsetek (44,4%) respondentów nie potrafił jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii. Brak żłobka jest problemem dla 31,1% ankietowanych. Zdaniem 20% badanych oferta opieki nad dziećmi do lat 3 zaspokaja potrzeby mieszkańców. Wysoki odsetek (48,9%) respondentów nie wyraził opinii w tej kwestii.

Zdecydowana większość (71,1%) ankietowanych pozytywnie oceniła obecną ofertę kulturalną w gminie. Jednocześnie 26,7% badanych przyznało, że jest ona niedostateczna. Ponad 2% respondentów nie potrafiło tej oferty ocenić. Rozkład odpowiedzi dotyczący atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

9. OCHRONA ZDROWIA

Zadania służby zdrowia w gminie Stare Miasto realizują 2 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, które zapewniają m.in. podstawową opiekę zdrowotną i opiekę lekarza rodzinnego, a także 2 praktyki pielęgniarskie, 2 poradnie stomatologiczne oraz poradnia chorób zakaźnych i centrum rehabilitacji. Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na środki farmaceutyczne zapewniają 2 apteki i 2 punkty apteczne. Dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 19. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2024 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	2
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	2
liczba aptek i punktów aptecznych	4

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Gmina charakteryzuje się niewystarczającym dostępem do usług medycznych, szczególnie specjalistycznych. W przypadku specjalistycznych porad lub zabiegów mieszkańcy muszą korzystać z usług medycznych w większych ośrodkach, jak np. Konin, Kalisz, Poznań.

Najbliższy szpital to Wojewódzki Szpital Zespolony im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie – zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 45 (siedziba główna) oraz przy ul. Stefana Wyszyńskiego 1. W placówce działają zarówno oddziały szpitalne (anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii ogólnej, w tym chirurgii onkologicznej, chorób płuc, chirurgii i traumatologii dziecięcej, chorób wewnętrznych z pododdziałem gastroenterologicznym, dziecięcy, chorób nerek, ginekologiczno-położniczy, geriatryczny, kardiologiczny i intensywnego nadzoru kardiologicznego, laryngologiczny, leczenia uzależnień, neurologii, neurochirurgii, noworodkowy, onkologiczny z pododdziałem hematologicznym, rehabilitacyjny i pododdział

rehabilitacji neurologicznej, pielęgnacyjno-opiekuńczy, diagnostyczno-internistyczny, obserwacyjno-zakaźny z pododdziałem zakaźnym dziecięcym, okulistyczny, urologiczny, udarowy, ortopedii i traumatologii ruchu oraz szpitalny oddział ratunkowy), jak i poradnie specjalistyczne (kardiologiczna, neurologiczna, chirurgiczna, neurochirurgiczna, urologiczna, ginekologiczno-położnicza, leczenia zezu, laryngologiczna, foniatryczna, nefrologiczna, ortopedyczna dziecięca, dla chorych ze stomią, preluksacyjna, pediatryczna, chorób płuc i gruźlicy, leczenia tlenem, leczenia uzależnień) oraz pracownie diagnostyczne.

Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2024 r.

lp.	podmiot	adres
1.	Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Medicus Gabinet Lekarza POZ	ul. Olchowa 3A, 62-571 Stare Miasto
2.	Medyk Krucki i Wspólnicy Spółka Jawna Gabinet Lekarza POZ	Lisiec Wielki, ul. Długa 3, 62-571 Stare Miasto
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Gemini Poradnia Chorób Zakaźnych	Żychlin, Os. Słoneczne 2, 62-571 Stare Miasto
4.	Poradnie stomatologiczne Prodent	Żychlin, ul. Wrzosowa 3, 62-571 Stare Miasto
5.	Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny	Lisiec Wielki, ul. Długa 3, 62-571 Stare Miasto
6.	All Medica Innowacyjne Centrum Rehabilitacji	ul. Topolowa 25, 62-571 Stare Miasto
7.	Indywidualna Praktyka Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej Walkowiak Maria	Lisiec Wielki, ul. Długa 3, 62-571 Stare Miasto
8.	Indywidualna Praktyka Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej Elżbieta Król	ul. Olchowa 3, 62-571 Stare Miasto
9.	Apteka Prima	ul. Olchowa 3B, 62-571 Stare Miasto
10.	Apteka Vita-Pharm	ul. Ogrodowa 31 A, 62-571 Stare Miasto
11.	Punkt Apteczny Grodzki	Lisiec Wielki, ul. Długa 3, 62-571 Stare Miasto
12.	Punkt Apteczny Fiołek	Żychlin, Os. Słoneczne 2, 62-571 Stare Miasto

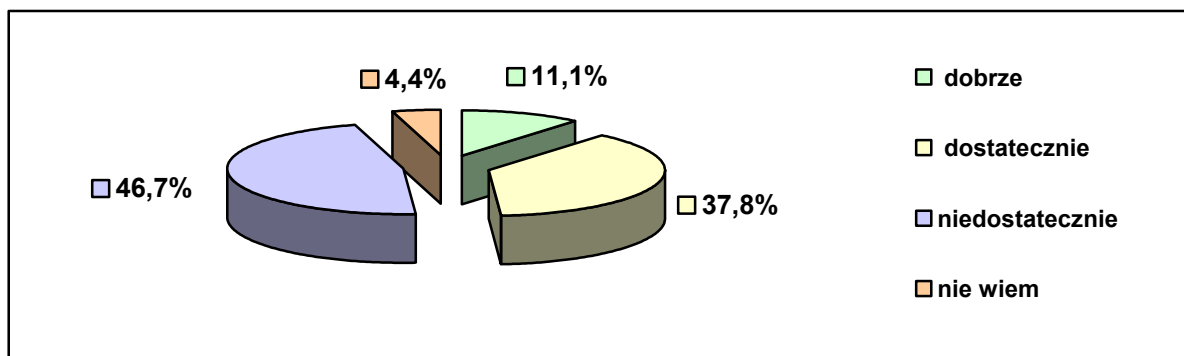
Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W trosce o bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców gminy Stare Miasto samorząd inicjował wiele działań profilaktycznych, m.in. w 2024 r. zostały przeprowadzone bezpłatne badania wzroku, 10 badań mammograficznych zrealizowanych przez Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów im. Aliny Pieńkowskiej w Poznaniu, NZOZ Largo z siedzibą w Grodzisku Wielkopolskim i LUX

MED Diagnostyka z Gdyni oraz badania densytometryczne wykonane przez Cogito Med w Kaliszu.

Szeroko pojęta tematyka ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania. Rozkład odpowiedzi na temat ocen mieszkańców odnoszących się do funkcjonowania ochrony zdrowia w gminie ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 48,9% badanych oferta w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców jest dostateczna lub dobra. Jednak zdaniem 46,7% respondentów jest ona niedostateczna. Opinii w tej sprawie nie przedstawiło 4,4% ankietowanych.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Stare Miasto służą zarówno obiekty sportowo-rekreacyjne, jak i naturalne warunki oraz przyroda tego regionu. Na bazę służącą uprawianiu sportu i rekreacji w gminie składają się m.in. obiekty:

- hala sportowa w Liścu Wielkim,
- sala gimnastyczna w Starym Mieście,
- kompleks boisk Orlik w Starym Mieście i Żychlinie,
- boiska trawiaste w sołectwach.

Bazę obiektów sportowych uzupełniają boiska sportowe i sale gimnastyczne w szkołach oraz siłownie zewnętrzne i place zabaw.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby, związki i stowarzyszenia sportowe – Klub Sportowy „Team Stare Miasto”, Klub Tenisa Stołowego „Wicher”, Klub Sportów Walki „Bushido”, Stowarzyszenie Klub Sportowy „Warta-Rumin”, Uczniowski Klub Sportowy „Powa” i Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”. Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubów w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 21. Sport i rekreacja w 2024 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	7
kluby sportowe	6
w tym uczniowskie kluby sportowe	2

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 22. Kluby sportowe na terenie gminy w 2024 r.

lp.	nazwa obiektu/klubu	adres
1.	Klub Sportowy „Team Stare Miasto”	Karsy 62, 62-571 Stare Miasto
2.	Klub Tenisa Stołowego „Wicher” w Liściu Wielkim	Lisiec Wielki, ul. Długa 3 A, 62-571 Stare Miasto
3.	Klub Sportów Walki „Bushido” w Liściu Wielkim	
4.	Stowarzyszenie Klub Sportowy „Warta-Rumin”	Rumin, ul. Miętowa 9, 62-571 Stare Miasto
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Powa” Stare Miasto	ul. Szkolna 11, 62-571 Stare Miasto
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” w Trójce	Trójka 24, 62-570 Rychwał

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W podziale fizycznogeograficznym gmina Stare Miasto leży na styku trzech mezoregionów – Doliny Konińskiej, Równiny Rychwalskiej i Pagórków Złotogórskich wchodzących w skład makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej. Obszar gminy ma charakter równinny, jednak jest dość zróżnicowany. Najniżej położony punkt gminy – ok. 79 m n.p.m. znajduje się w dolinie Warty w jej północnej części, zaś najwyższy punkt 155 m n.p.m. położony jest we wschodniej części gminy. Urozmaicona rzeźba terenu, doliny rzek Warty i Powy, wały wydymowe porośnięte lasami oraz zbiornik retencyjny tworzą malowniczy krajobraz. Na terenie gminy Stare Miasto znajduje się kilka obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody. Należą do nich: Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Środkowej Warty i Specjalny obszar ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska.

Korzystne warunki sprzyjają rozwojowi różnych form rekreacji i turystyki, zwłaszcza turystyki aktywnej (rowerowej, pieszej, konnej) i agroturystyki oraz dają możliwość poznania wielu obiektów, a przede wszystkim piękna lokalnych krajobrazów. Przez obszar gminy biegnie kilka szlaków rowerowych (Pętla dookoła Konina, Łącznikowy Konin, Rowerowa Szóstka, Przez Trójkę, Dookoła Zbiornika

Powa, Bursztynowy szlak w Powiecie Konińskim), ścieżek pieszo-rowerowych i edukacyjnych (m.in. Stare Miasto – Żychlin, Rumin – Stare Miasto, Głównie wzdłuż DK25 ul. Kaliskiej, Żychlin wzdłuż DK72, Żychlin – Janowice i Żychlin wzdłuż ul. Parkowej) oraz szlak konny o długości około 120 km. Walory naturalne i krajoznawcze gminy, cenne zabytki oraz dobry stan naturalnego środowiska stanowią o wysokim potencjale turystycznym i rekreacyjnym gminy, szczególnie do rozwoju agroturystyki oraz turystyki ekologicznej.

W wielu miejscowościach na terenie gminy można znaleźć ciekawe przykłady historii i kultury tego regionu, m.in.:

- kościół parafialny pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Starym Mieście – najcenniejszy zabytek w gminie, zbudowany w pierwszej połowie XIII w. według tradycji z fundacji Piotra Dunina, rozbudowany na przełomie XV/XVI w. Z pierwotnego, romańskiego budynku kościoła z XIII w. zachowało się prezbiterium i część nawy z portalem romańskim;
- kościół parafialny w Liścu Wielkim;
- zabytkowy dom nr 12 w Posoce;
- zespół kościoła ewangelicko-reformowanego – kościół murowany z lat 1821-1822, dzwonnica z 1788 r., mauzoleum z 1840 r.;
- pałac Bronikowskich w Żychlinie z 1820 r., obecnie siedziba szkoły średniej. W 1829 r. w pałacu gościł Fryderyk Chopin, a jego wizyta została upamiętniona pomnikiem w 200. rocznicę urodzin pianisty i kompozytora;
- przypałacowy park w Żychlinie ze śladami dawnej lodowni;
- spichlerz w zespole folwarcznym;
- cmentarze w Żychlinie – kalwiński z licznie zachowanymi XIX-wiecznymi nagrobkami oraz cmentarz choleryczny.

Baza noclegowa w gminie obejmuje: 7 obiektów hotelowych oraz 8 gospodarstw agroturystycznych. Dane na temat obiektów noclegowych w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 23. Baza noclegowa w gminie w 2024 r.

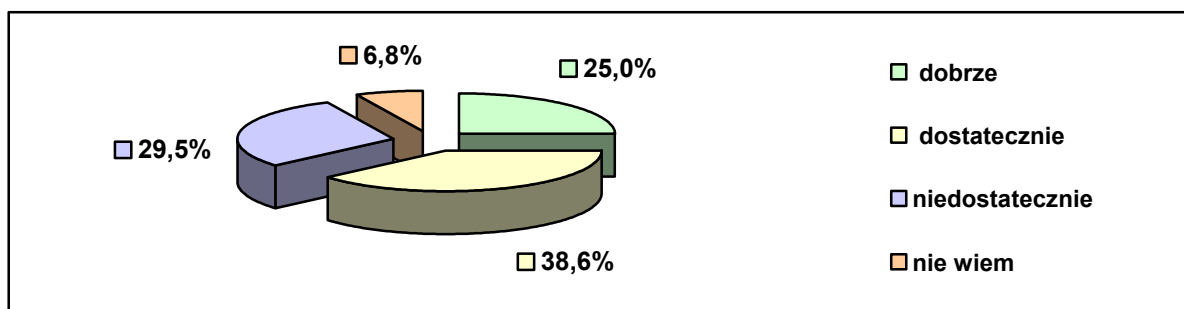
obiekty i miejsca noclegowe	liczba miejsc
liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	7
liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	298

liczba gospodarstw agroturystycznych	8
liczba miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych	92

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono uczestników badania o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Na podstawie uzyskanych opinii można stwierdzić, iż mieszkańcy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu, doceniają podejmowane w gminie działania na rzecz tworzenia, a następnie rozwijania oferty w zakresie sportu i rekreacji, a sama oferta została pozytywnie oceniona przez ankietowanych, bowiem 38,6% badanych uznało ją za dostateczną, a jedna czwarta pytanых przyznała, że jest dobra. Jednocześnie 29,5% respondentów stwierdziło, że jest niedostateczna. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 6,8% uczestników badania.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Komisariat Policji w Starym Mieście, w latach 2022-2024 na terenie gminy Stare Miasto stwierdzono ogółem: 184 przestępstwa w 2022 r., 161 przestępstw w 2023 r. i 153 przestępstwa w 2024 r., w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie to 3 przypadki w 2022 r., 4 przypadki w 2023 r. i ponownie 3 przypadki w 2024 r. Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w odniesieniu do mieszkańców gminy w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	liczba przestępstw 2022	liczba przestępstw 2023	liczba przestępstw 2024
stwierdzono ogółem przestępstw:	184	161	153
w tym popełnionych przez nieletnich:	3	4	3
w tym według poszczególnych kategorii przestępstw:			
przeciwko życiu i zdrowiu	7	6	1
przeciwko wolności	8	10	12
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	44	55	53
przeciwko mieniu	73	51	46
przeciwko rodzinie i opiece	15	14	5
przeciwko wiarygodności dokumentów	2	1	1
przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości	0	0	0
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	5	9	10

Dane Komisariatu Policji w Starym Mieście.

Do najczęściej popełnianych w gminie Stare Miasto przestępstw w 2024 r. należały: przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (53 przypadki, o 2 mniej w porównaniu z 2023 r.), przestępstwa przeciwko mieniu (46 przypadków, o 5 mniej w porównaniu z 2023 r.), przestępstwa przeciwko wolności (12 przypadków, o 2 więcej w porównaniu z 2023 r.) oraz przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (10 przypadków, o 1 więcej w porównaniu z 2023 r.).

Funkcjonariusze przeprowadzali także interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2022 r. policjanci wszczęli 9 takich procedur, w 2023 r. – 20 i w 2024 r. – 15 procedur.

Ponadto na terenie gminy prowadzone były przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Starym Mieście i Komendy Powiatowej Policji w Koninie akcje profilaktyczne. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Komisariat Policji w Starym Mieście w latach 2022-2024

rodzaj podejmowanych działań	grupa docelowa	rok realizacji
Program „Razem dla bezpieczeństwa”	mieszkańcy gminy	2022-2024
Program „Dzielnicowy Bliżej Nas”	mieszkańcy gminy	2022-2024

Dane Komisariatu Policji w Starym Mieście.

Sprawami bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie gminy zajmują się ochotnicze straże pożarne. Łącznie funkcjonuje 12 jednostek – OSP w miejscowościach: Barczygłów, Główniew, Janowice, Karsy, Kazimierów, Krągola, Lisiec Wielki, Modła Królewska, Rumin, Stare Miasto, Żdżary i Żychlin.

Według danych Sądu Rejonowego w Koninie – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Kuratorzy dla Dorosłych oraz Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Kuratorzy Rodzinni prowadzili w latach 2022-2024 wobec mieszkańców gminy następujące nadzory i dozory kuratorskie:

Tabela 26. Dozory prowadzone w gminie w latach 2022-2024

2022		2023		2024	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
51	40	32	28	46	32
w tym spraw:					
warunkowego przedterminowego zwolnienia					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
0	0	2	2	1	1
warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
8	8	7	7	2	2
w których osoby dorosłe zostały skazane bez dozoru kuratora, ale z nałożonymi obowiązkami					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
5	4	4	4	2	1
w których orzeczono karę ograniczenia wolności bądź grzywna została zamieniona na prace społecznie użyteczne					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
38	28	19	15	41	28

Dane Sądu Rejonowego w Koninie.

Tabela 27. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2022-2024

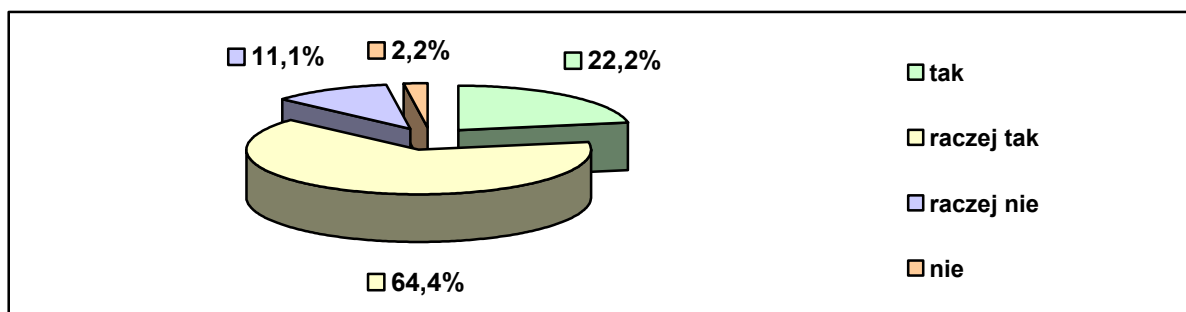
2022		2023		2024	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
13	16	22	32	15	18
w tym spraw					
w których została ograniczona władza rodzicielska					

liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
2	5	5	15	1	4
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
0		0		1	
którzy prezentują przejawy demoralizacji					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
0		0		1	

Dane Sądu Rejonowego w Koninie.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Stare Miasto uczestniczącym w badaniu pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość (86,6%) ankietowanych stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło 13,3% badanych.

12. POMOC SPOŁECZNA

Na koniec 2024 r. kadrę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście stanowiło 27 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 28. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2024 r.

rodzaj stanowiska	liczba osób/etatów – stan na 31.12.2024 r.	o ile osób/etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	4	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	10	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	12	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Tabela 29. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2024 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób – 31.12.2024 r.	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		1	2
	wyższe niekierunkowe		–	1
	średnie kierunkowe		–	1
	średnie niekierunkowe		–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W 2024 r. w gminie Stare Miasto wskaźnik ten nie był spełniony, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypadało 3 152 mieszkańców (lub 62 rodziny objęte pracą socjalną).

Z końcem 2024 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadał kierownik Ośrodka oraz 2 pracowników socjalnych, wykształceniem wyższym niekierunkowym legitymował się 1 pracownik socjalny, zaś kolejny pracownik socjalny posiadał wykształcenie średnie kierunkowe. Dodatkowo kierownik Ośrodka posiadał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2022-2024 w gminie Stare Miasto na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 30. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2022-2024

wielkość wydatków (w zł)	2022	2023	2024
ogółem	1 068 266	1 064 004	1 118 382

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Tabela 31. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2022-2024

wielkość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych (w zł)	2022	2023	2024
ogółem	307 981,84	291 808,14	621 934,13

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w analizowanym okresie wahała się, osiągając najwyższą wartość w 2024 r. W latach 2022-2024 r. na realizację zadań z zakresu polityki społecznej pozyskiwano środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, a ich wysokość także ulegała wahaniom.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2022-2024 oraz struktury wiekowej odbiorców pomocy społecznej.

Tabela 32. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

beneficjenci, którym przyznano decyzją świadczenie	2022	2023	2024
liczba osób	212	217	199
liczba rodzin	131	121	115
liczba osób w rodzinach	369	349	327
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	2,96%	2,78%	2,59%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Tabela 33. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2024 r.

wiek odbiorców	liczba osób
pracuje	20
pracuje dorywczo	8
nie pracuje	83
studiuje	0
uczy się	0
na rencie	27
na emeryturze	22
na zasiłku dla bezrobotnych	0
bezrobotny bez prawa do zasiłku	20
razem	180

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2022-2024 zmniejszała się z roku na rok. Analogicznie wypadał udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Jeśli chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepracujące.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ubóstwo	108	91	85	285	230	200
bezdomność	2	2	0	5	2	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	27	26	22	137	140	121
bezrobocie	51	47	38	136	140	121
niepełnosprawność	56	53	49	103	104	89
długotrwała lub ciężka choroba	57	52	55	93	95	108
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	22	20	23	99	94	95
w tym rodziny niepełne	10	7	6	26	20	18
w tym rodziny wielodzietne	10	12	12	62	70	71
przemoc domowa	1	1	3	6	6	15

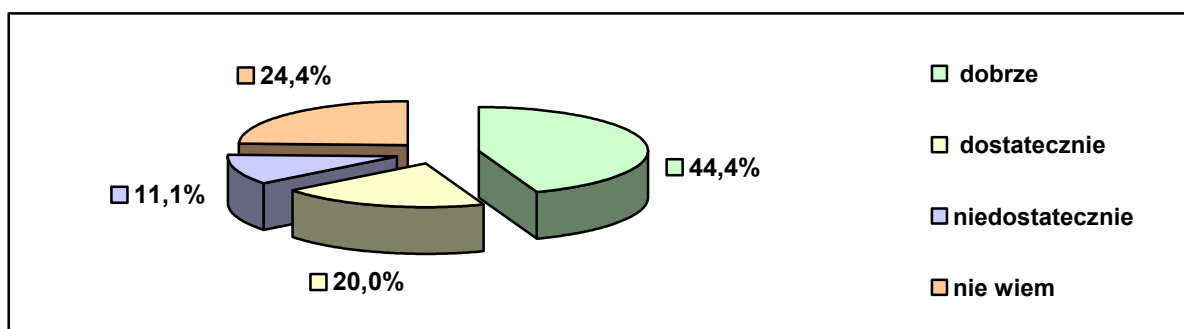
alkoholizm	8	6	8	15	14	25
narkomania	0	1	1	0	1	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	2	0	0	2	0
zdarzenie losowe	3	1	3	5	1	3
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	0	0	1	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024 były ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. W przypadku ubóstwa, niepełnosprawności i bezrobocia liczba rodzin korzystających ze wsparcia zmniejszała się z roku na rok, natomiast w przypadku i długotrwałej lub ciężkiej choroby liczba rodzin ulegała wahaniom. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także alkoholizm (w przypadku potrzeby ochrony macierzyństwa liczba rodzin malała, zaś w przypadku bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizmu liczba rodzin ulegała wahaniom).

W badaniach ankietowych poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Ponad 44% badanych uznało te działania za dobre, a kolejne 20% respondentów oceniło je jako dostateczne. Jednak 11,1% pytanym stwierdziło, że są one niedostateczne. Problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 24,4% ankietowanych. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na formę udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. Dane liczbowe dotyczące różnych form wsparcia za lata 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2022-2024

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
pieniężna	212	217	199	131	121	115	369	349	327
rzeczowa	121	119	141	68	74	77	237	259	271
praca socjalna	X	X	X	368	291	249	880	741	721
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
usługi opiekuńcze	24	24	27	24	24	27	28	33	32
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

W latach 2022-2024 na terenie gminy Stare Miasto najwięcej rodzin korzystało z pomocy w formie pracy socjalnej, przy czym ich liczba w tym okresie zmniejszała się z roku na rok. Kolejną formą przyznanego wsparcia była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków, a liczba rodzin, którym przyznano takie świadczenie, także malała w trakcie rozpatrywanego okresu. W nieco mniejszym zakresie mieszkańcom przyznawano wsparcie rzeczowe, które najczęściej świadczone jest w postaci posiłków, ubrań bądź sprzętów codziennego użytku, a liczba rodzin, którym przyznano takie świadczenie, ulegała wahaniom.

Ważnym narzędziem pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W latach 2022-2024 w gminie Stare Miasto kontraktów socjalnych nie zawierano.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc **asystenta rodziny**, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2024 r. 21 rodzin niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się 57 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystentów rodziny w gminie w latach 2022-2024.

Tabela 36. Asystenci rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	3	3	3
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	25	20	21
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	59	50	57
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	30	43	45
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	98 198	93 125	89 210

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tego tytułu przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 37. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	10	6	6
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	10	6	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Tabela 38. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
koszty ponoszone przez gminę z tytułu	339 529,00	338 971,13	356 758,00

pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł)			
------------------------------------	--	--	--

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Stare Miasto zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 39. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba wydanych kart	331	318	101
liczba rodzin korzystających ze wsparcia w ramach KDR	151	155	54
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	90	83	48

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej GOPS w Starym Mieście przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2022-2024 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, systematycznie rosła, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, malała. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela 40. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	5 199 825,17	5 639 383,60	7 294 469,25
liczba osób, którym przyznano świadczenie	745	692	668

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Tabela 41. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2022	2023	2024
zasiłek rodzinny	5 890	4 476	3 653

dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	23	9	11
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	154	76	40
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	214	178	96
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	316	212	236
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	336	269	225
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	841	799	594
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 186	950	812
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	66	49	43
zasiłek pielęgnacyjny	3 637	3 883	4 096
świadczenie pielęgnacyjne	1 444	1 545	1 860
zasiłek dla opiekuna	0	0	0
świadczenie rodzicielskie	239	174	169
razem	14 346	12 620	11 835

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

W latach 2022-2024 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka.

Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2022-2024 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym

z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście realizował Program Rodzina 500+. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajął się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie Stare Miasto przyznano 1 takie świadczenie w 2024 r.

W ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**” z pomocy skorzystało 96 dzieci i 128 osób dorosłych w 2022 r., 93 dzieci i 118 osób dorosłych w 2023 r. oraz 113 dzieci i 101 osób dorosłych w 2024 r.

W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027**, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Ośrodek realizował pomoc w zakresie dystrybucji artykułów żywnościowych. Wśród rodzin spełniających odpowiednie kryteria dystrybuowano nieodpłatnie paczki żywnościowe. W 2024 r. w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Koninie tego rodzaju wsparcie otrzymało w sumie 376 osób, do których trafiło ponad 12 ton żywności. Dodatkowo w tym samym roku wydano ponad 6 ton żywności krótkoterminowej.

GOPS w Starym Mieście podejmował także wiele działań na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin. Wdrożono m.in. programy:

- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – celem programu jest pomoc pełnoletnim osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2024 r. na realizację programu wydatkowano kwotę w wysokości 180 078,24 zł pozyskaną ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- Program „Opieka 75+”, którego celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych

lub samotnie gospodarujących, a także pozostających w rodzinie, w wieku 75 lat i więcej. Koszt programu w 2024 r. wyniósł 236 124,01 zł;

- Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” – skierowany do osób w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielным funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach realizacji programu zakupiono tzw. opaski bezpieczeństwa połączone z całodobowym centrum monitoringu, które umożliwiły sprawowanie opieki na odległość. W 2024 r. w projekcie uczestniczyło 10 seniorów z gminy Stare Miasto.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście inicjował także wiele działań na rzecz społeczności lokalnej:

- organizacja półkolonii we współpracy z Biblioteką Publiczną Gminy Stare Miasto – na zajęcia kierowano dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo,
- przygotowanie i dostarczenie paczek świątecznych z potrawami wigilijnymi dla osób starszych i samotnych,
- współorganizowanie paczek świątecznych dla dzieci i rodzin potrzebujących wsparcia,
- pomoc rzeczowa – pozyskiwanie i przekazywanie potrzebującym sprzętu AGD, mebli, odzieży.

W analizowanym okresie GOPS udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

Pracownicy Ośrodka realizowali też inne zadania pozaustawowe, m.in. wykonywali procedury związane z wydawaniem zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”, który daje możliwość uboższej części społeczeństwa ubiegania się o dodatkowe środki finansowe. W 2024 r. wydano 262 zaświadczenia.

Ośrodek realizował także ustawę o dodatku osłonowym. Świadczenie skierowane do gospodarstw domowych spełniających kryterium dochodowe ma na celu zrekompensowanie rosnących cen nośników energii.

Dodatkowo pracownicy GOPS-u reagowali na bieżące potrzeby mieszkańców gminy, monitorowali sytuację osób z niepełnosprawnościami, starszych i samotnie mieszkających oraz zapewniali odpowiednią do okoliczności formę pomocy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach

określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	22	18	20
liczba przyznanych świadczeń	288	250	336
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	116 778,70	106 906,64	139 534,46

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej i społecznej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Poza Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starym Mieście na terenie gminy funkcjonują przedstawione w poniższej tabeli podmioty.

Tabela 43. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2024 r.

nazwa instytucji	adres	liczba miejsc
Dom Seniora „Tęczowa Dolina” (placówka prowadzona przez podmiot prywatny)	ul. Lisiecka 95, 62-571 Stare Miasto	20
Klub Seniora	Stare Miasto, 62-571 Stare Miasto	60
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza	Żychlin, ul. Parkowa 11, 62-571 Stare Miasto	25

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Należy zaznaczyć, że mieszkańcy mogą również korzystać z pomocy jednostek usytuowanych poza gminą, które obejmują swoim wsparciem jej teren. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2024 r.

lp.	nazwa instytucji	adres instytucji	kategoria i liczba osób objętych wsparciem
1.	Dom Pomocy Społecznej w Zagórowie	ul. Limanowskiego 4, 62-410 Zagórow	osoby niepełnosprawne, somatycznie chore – 2
2.	Dom Pomocy Społecznej w Kole	ul. Poniatowskiego 21, 62-600 Koło	osoby niepełnosprawne, somatycznie chore – 2
3.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Południowa 1,	osoby niepełnosprawne,

	w Koninie	62-510 Konin	somatycznie chore – 1
4.	Dom Pomocy Społecznej w Liskowie	ul. ks. Blizińskiego 96, 62-850 Lisków	osoby niepełnosprawne, somatycznie chore – 1
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Ślesinie	ul. Kościelna 46, 62-567 Ślesin	osoby niepełnosprawne intelektualnie – 1
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Koninie	ul. Zagórska 3a, 62-500 Konin	osoby niepełnosprawne intelektualnie – 5
7.	Monar – Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień Oddział dla dorosłych	Milejowice 1a, 55-020 Żórawina	osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu – 1
8.	Schronisko dla osób bezdomnych Katarzynka	Synogać 2, 62-619 Sadlno	osoby bezdomne – 1
9.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kolonii Szczurbackiej	Kolonia Szczurbacka 37, 62-400 Przysucha	osoby z problemami opiekuńczo- wychowawczymi, uzależnione od narkotyków – 1
10.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogicznego w Ślesinie Filia w Koninie	ul. Poznańska 74, 62-510 Konin	dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele
11.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Aleje 1 Maja 9, 62-510 Konin	mieszkańcy gminy
12.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Hurtowa 1, 62-510 Konin	
13.	Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie	ul. Kościelna 46, 62-561 Ślesin	
14.	Powiatowy Urząd Pracy	ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin	osoby bezrobotne – 239
15.	Komenda Miejska Policji w Koninie	ul. Przemysłowa 2, 62-510 Konin	mieszkańcy gminy
16.	Komisariat Policji w Starym Mieście	ul. Topolowa 1, 62-571 Stare Miasto	
17.	Sąd Rejonowy w Koninie		
18.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Kuratorzy dla Dorosłych	ul. Chopina 28, 62-510 Konin	
19.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Kuratorzy rodzinni		
20.	Caritas Diecezji Włocławskiej	ul. Wojska Polskiego 2, 87-800 Włocławek	
21.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu	ul. Nowowiejskiego 11, 61-731 Poznań	

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście i opracowanie własne.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ślesinie Filia w Koninie**. Poniższa tabela przedstawia rodzaje terapii prowadzonych w Poradni w odniesieniu do uczniów placówek z gminy Stare Miasto.

Tabela 45. Rodzaje terapii prowadzonych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w odniesieniu do mieszkańców gminy w roku szkolnym 2024/2025

rodzaj pomocy	forma pomocy	liczba uczestników
diagnoza	pedagogiczna	101
	psychologiczna	120
	logopedyczna	11
	doradcy zawodowego	3
indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży	terapia logopedyczna	8
	terapia pedagogiczna, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	10
	inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	4
warsztaty dla dzieci i młodzieży	zajęcia grupowe aktywizujące wybór kierunku kształcenia i zawodu	4 warsztaty dla 79 dzieci
	zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych	3 warsztaty dla 118 dzieci
porady i konsultacje	konsultacje logopedyczne	55
	porady dla rodziców	4
wykłady i prelekcje	warsztaty dla rodziców	1 w formie online

Dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ślesinie.

Najczęstszymi przyczynami zgłaszania i kwalifikowania dzieci i młodzieży do dokonania diagnozy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej czy zawodoznawczej były: trudności szkolne (np. w nauce, czytaniu, pisaniu); zaburzenia emocjonalne (np. uwagi, emocji, koncentracji uwagi); zakłócenia w funkcjonowaniu społecznym (np. agresja, brak współpracy podczas lekcji, konflikty z rówieśnikami, zaburzenia w rozwoju mowy); potrzeba pomocy w ukierunkowaniu dalszej ścieżki kształcenia, w określeniu predyspozycji zawodowych.

Poradnia prowadzi także warsztaty dla nauczycieli – w roku szkolnym 2023/2024 działały trzy sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli – logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych. Każda odbyła się co najmniej dwukrotnie, a spotkania miały charakter otwarty. Ponadto w Poradni działa grupa wsparcia dla psychologów i pedagogów szkolnych – odbyły się 4 otwarte spotkania. W roku szkolnym 2023/2024 PPP zorganizowała także coroczną konferencję problemową o zasięgu powiatowym pt. „Nastolatek we współczesnym świecie. Zagrożenia i możliwości wsparcia”. Działalność informacyjno-szkoleniową Poradnia realizuje online. Propaguje prowadzone działania oraz wiedzę psychologiczno-pedagogiczną poprzez profil na Facebooku oraz stronę internetową – są to

nowoczesne formy, skierowane i dostępne szerokiemu gronu odbiorców, w tym klientów PPP.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje m.in. zadania w zakresie pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działalności PCPR-u w tym zakresie.

Tabela 46. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	1
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach pieczy zastępczej	2	5	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	10	9	8
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	9	8	8
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	1	2	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.

Warto dodać, że na terenie gminy Stare Miasto funkcjonuje w sumie 10 rodzin zastępczych, które dysponują 22 miejscami, w tym 2 rodziny zastępcze pełniące obowiązki pogotowia rodzinnego z 12 miejscami.

13. BEZROBOCIE

Sytuacja na rynku pracy w gminie Stare Miasto w latach 2022-2024 ulegała pogorszeniu, bowiem stale rosła liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych. Liczba kobiet, które w latach 2022-2024 stanowiły większość ogółu osób pozostających bez pracy, także zwiększała się z roku na rok. Podobnie wzrastał udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w trakcie rozpatrywanego okresu. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 47. Stan bezrobocia w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku produkcyjnym	7 613	7 613	7 620

liczba bezrobotnych w gminie ogółem	218	219	239
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	131	132	145
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	2,86%	2,88%	3,14%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2022-2024 w powiecie konińskim, województwie wielkopolskim i w kraju.

Tabela 48. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
stopa bezrobocia w powiecie konińskim	8,6%	8,3%	8,5%
stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim	2,9%	3,0%	3,0%
stopa bezrobocia w kraju	5,2%	5,1%	5,1%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2022-2024 powiat koniński charakteryzował się zdecydowanie wyższą, w stosunku do województwa wielkopolskiego, jak i w stosunku do kraju, stopą bezrobocia. W trakcie rozpatrywanego okresu poziom bezrobocia w powiecie ulegał wahaniom, natomiast w województwie w 2023 r. nieznacznie zwiększył się w porównaniu do 2022 r. i w 2024 r. pozostawał na tym samym poziomie, zaś w kraju stopa bezrobocia w 2023 r. w niewielkim stopniu zmniejszyła się w porównaniu do 2022 r. i w 2024 r. pozostawała na tym samym poziomie.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2024 r. dla gminy Stare Miasto przedstawia poniższa tabela.

Tabela 49. Bezrobotni w gminie na koniec 2024 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	39	15	38,5%
25-34 lata	63	44	69,8%
35-44 lata	61	44	72,1%
45-54 lata	45	27	60,0%
55-59 lat	24	15	62,5%

60 lat i więcej	7	X	X
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	24	10	41,7%
1-3 miesiące	48	24	50,0%
3-6 miesięcy	45	29	64,4%
6-12 miesięcy	41	23	56,1%
12-24 miesiące	41	28	68,3%
powyżej 24 miesięcy	40	31	77,5%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	46	32	69,6%
policealne i średnie zawodowe	77	50	64,9%
średnie ogólnokształcące	29	21	72,4%
zasadnicze zawodowe	51	21	41,2%
gimnazjalne i niższe	36	21	58,3%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	27	14	51,9%
do 1 roku	30	19	63,3%
1-5 lat	57	33	57,9%
5-10 lat	58	39	67,2%
10-20 lat	37	28	75,7%
20-30 lat	24	11	45,8%
30 lat i więcej	6	1	16,7%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Na koniec 2024 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, osoby w wieku 25-34 lata, osoby ze stażem pracy od 5 do 10 lat oraz osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy. Najmniej bezrobotnych w 2024 r. było w następujących grupach: osób ze stażem pracy powyżej 30 lat, osób w wieku powyżej 60 lat, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca.

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, osób ze stażem pracy od 10 do 20

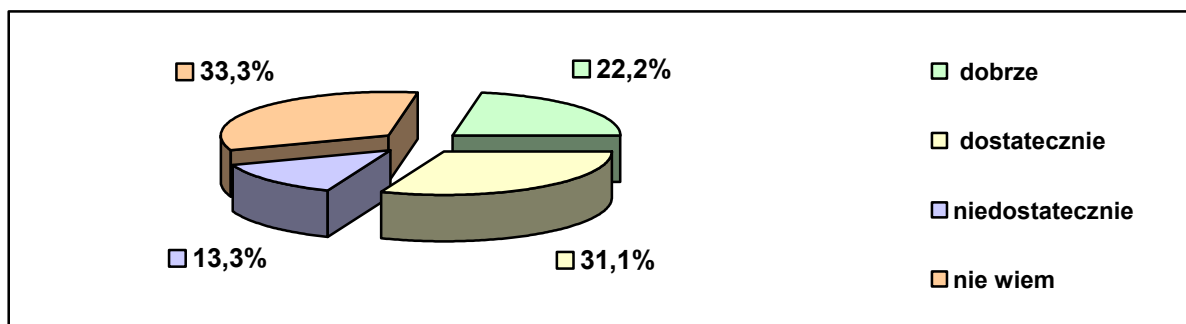
lat, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz osób w wieku 35-44 lata.

Wśród ogółu bezrobotnych 29 osób (w tym 11 kobiet) znalazło się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 15 osób (5 k.) było w wieku do 30. roku życia, w tym 9 osób (3 k.) było do 25. roku życia, 7 osób (3 k.) było długotrwale bezrobotnych, 5 osób (1 k.) było w wieku powyżej 50 lat, 5 osób (5 k.) posiadało co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, 1 osoba posiadała co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 lat z niepełnosprawnością, 2 osoby (1 k.) posiadały niepełnosprawności.

W gminie Stare Miasto bezrobocie było czwartym, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom, co budzi niepokój, zwiększał się z roku na rok, a skutki pozostawiania bez pracy mogą być dotkliwie odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 53,3% badanych działania realizowane w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu są dostateczne lub dobre. Jednocześnie 13,3% uczestników badania stwierdziło, że są one niedostateczne. Jedna trzecia respondentów nie potrafiła tych działań ocenić.

14. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający.

Bezdomność nie stanowi dużego problemu społecznego na terenie gminy. W analizowanym okresie pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego powodu otrzymały 2 rodziny (5 osób w rodzinach) w 2022 r. i 2 osoby w 2023 r. Warto dodać, że osoby bezdomne i wymagające wsparcia korzystały na podstawie zawartych umów i porozumień z oferty placówek zlokalizowanych poza gminą – w 2024 r. 1 osobie bezdomnej udzielono wsparcia w Schronisku dla osób bezdomnych Katarzynka w Synogaci.

15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższe tabele prezentują dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Stare Miasto oraz przeznaczonych na działania profilaktyczne.

Tabela 50. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024

rodzaj	wartość w zł		
	2022	2023	2024
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	317 528,45	469 422,42	640 272,38

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Tabela 51. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2022-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

wielkość wydatków (w zł)	2022	2023	2024
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	304 528,45	454 422,42	622 272,38
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	3 000,00	3 000,00	3 000,00

na przeciwdziałanie przemocy domowej	10 000,00	12 000,00	15 000,00
razem	317 528,45	469 422,42	640 272,38

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

W latach 2022-2024 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Stare Miasto zwiększała się z roku na rok, systematycznie rosła także wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Starym Mieście przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 52. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	6	6	6

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 53. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	185	201	232
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	8	4	3

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2022-2024 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, wynosiła odpowiednio 185 osób w 2022 r., 201 osób w 2023 r. i 232 osoby w 2024 r. W analizowanym okresie Komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 8 osób w 2022 r., 4 osób w 2023 r. i 3 osób w 2024 r.

Tabela 54. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	1	2

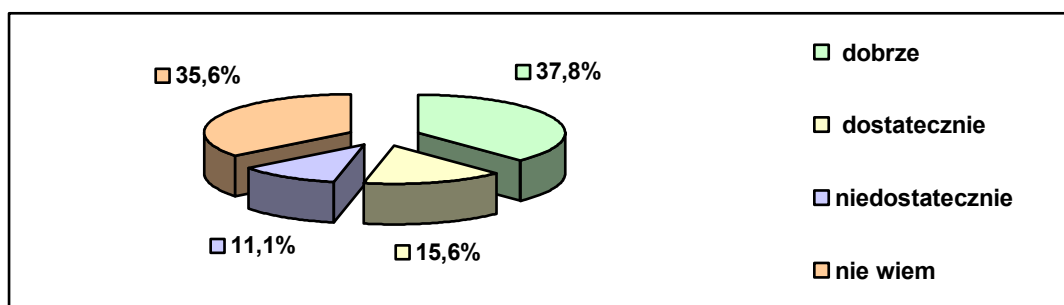
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	1	0
---	---	---	---

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z odpowiednio: 1 osobą dotkniętą tym problemem w 2023 r. i 2 osobami w 2024 r. W analizowanym okresie Komisja złożyła do prokuratury zawiadomienie o przestępstwie przeciwko 1 osobie stosującej przemoc domową w 2023 r.

O ocenę działań, jakie prowadzone są w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zapytano uczestników badania. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono na wykresie zamieszczonym poniżej.

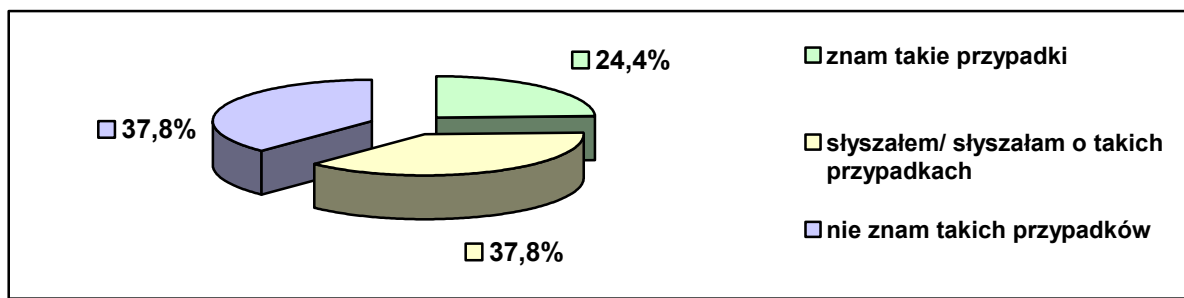
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

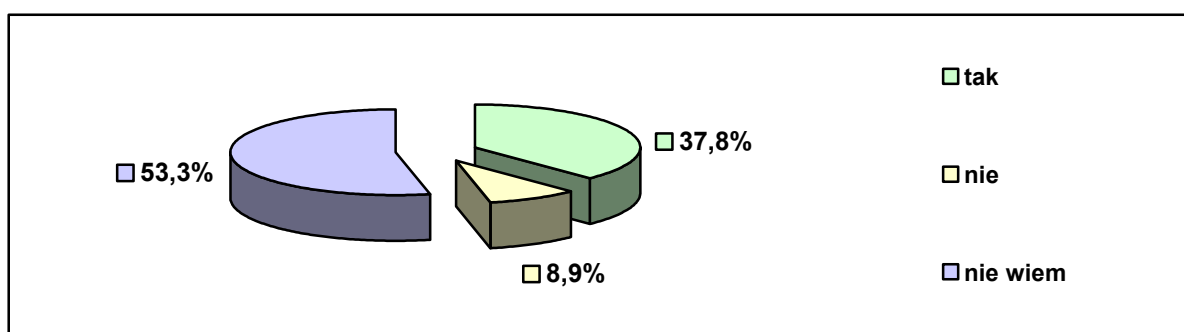
Zdaniem 37,8% badanych działania przeciwdziałające uzależnieniom są dobre, a kolejne 15,6% pytanych uznało je za dostateczne. Jednak 11,1% ankietowanych stwierdziło, że są one niedostateczne. Opinii w tej sprawie nie przedstawiło 35,6% respondentów.

W przeprowadzonym badaniu ankietowani odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Bardzo niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem 62,2% respondentów twierdzi, iż słyszało lub zna przypadki stosowania przemocy domowej. Jednocześnie 37,8% ankietowanych odpowiedziało, że takich przypadków nie zna. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy domowej na terenie gminy, 37,8% ankietowanych stwierdziło, że takie ryzyko istnieje. Jednocześnie zdaniem 8,9% badanych takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (53,3%) respondentów wskazał na odpowiedź „nie wiem”, co może świadczyć o braku świadomości części badanej społeczności co do zagrożenia tym zjawiskiem.

Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeciwdziałanie problemom przemocy domowej umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

Funkcjonowanie w gminie **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej** reguluje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy domowej, w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty”. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, Ośrodka

Pomocy Społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych przemocą. Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Stare Miasto prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 55. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	12	14	14
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	6
liczba spotkań grup roboczych	26	22	X
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	X	19	29
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	10	22	24
w tym sporządzone przez Policję	9	20	15
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych oraz pracowników oświaty	0	0	4
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	10	8	9
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	7	3	10
liczba spraw sądowych	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Stare Miasto.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela 56. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób doświadczonych przemocą domową	44	60	87
w tym kobiety	14	20	24
w tym mężczyźni	19	19	27
w tym nieletni	11	21	36
w tym osoby starsze	1	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową	10	22	24
w tym kobiety	1	6	4
w tym mężczyźni	9	16	20
w tym nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową będących	4	9	10

pod wpływem alkoholu			
w tym kobiety	0	2	0
w tym mężczyźni	4	7	10
w tym nieletni	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Stare Miasto.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w rozpatrywanym okresie liczba osób doznających przemocy domowej systematycznie rosła. W latach 2022-2024 wśród osób, które doznały przemocy, były zarówno kobiety, mężczyźni, jak i osoby nieletnie, stwierdzono także przypadek stosowania przemocy wobec osoby starszej. Stosującymi przemoc najczęściej byli mężczyźni, w wielu przypadkach pozostający pod wpływem alkoholu.

Osoby stosujące przemoc domową oraz osoby przejawiające zachowania agresywne obejmowano działaniami korekcyjno-edukacyjnymi. W analizowanym okresie takimi działaniami objęto 1 osobę z terenu gminy w 2024 r.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 8 rodzinom (15 osobom w rodzinach) w 2022 r., 4 rodzinom (14 osobom w rodzinach) w 2023 r. oraz ponownie 8 rodzinom (25 osobom w rodzinach) w 2024 r. Pomocy z powodu narkomanii w rozpatrywanym okresie udzielono 1 osobie w 2023 r. i także 1 osobie w 2024 r. Wsparcie ze względu na przemoc domową przyznano 1 rodzinie (6 osobom w rodzinie) w 2022 r., ponownie 1 rodzinie (6 osobom w rodzinie) w 2023 r. i 3 rodzinom (15 osobom w rodzinach) w 2024 r.

Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, jak również Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie kampanii i programów (m.in. „Unplugged”, „Cukierki”, „Młodzi – Trzeźwi”), spotkań ze specjalistami, prelekcji, warsztatów (m.in. „Kiedy słowa ranią”, „Lajkuję nie hejtuję”, „Akcja motywacja” „Empatia i zrozumienie w działaniu”, „Inny nie znaczy gorszy”, „Jak radzić sobie z agresją”, „Postaw się agresji”, „Smak życia – czyli debata o dopalaczach”), konkursów i pogadanek oraz imprez kulturalnych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia (program „Umiem pływać”), a w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego zajęć sportowych. Wykorzystano także materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki, plakaty,

broszury). Ponadto współfinansowano wyjazdy dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka – na kolonie do Łeby i Jastrzębiej Góry (9 dzieci) oraz na obóz do Pobierowa (21 osób). Poza działaniami profilaktycznymi finansowano działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego i świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Żychlinie.

W gminie Stare Miasto jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub doświadczających przemocy domowej są – obok GOPS-u, GKRPA i ZI – punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych, 1 świetlica opiekuńczo-wychowawcza oraz grupa wsparcia AA.

Profesjonalne wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą świadczy funkcjonujący w gminie Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (czynny trzy razy w tygodniu). W 2024 r. specjalistyczną pomoc psychologiczną otrzymało 20 osób, zaś z porad psychoterapeuty uzależnień skorzystało 60 osób. Ponadto raz w tygodniu odbywały się w punkcie spotkania Grupy Wsparcia AA, w których uczestniczyło 40 osób.

Poniższa tabela przedstawia wykaz jednostek wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową funkcjonujących na terenie gminy w 2024 r.

Tabela 57. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2024 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Lisiecka 15A, 62-571 Stare Miasto
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Główna 16b, 62-571 Stare Miasto
4.	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Starym Mieście	
5.	Grupa wsparcia AA	
6.	Świetlica opiekuńczo-wychowawcza	Żychlin, ul. Parkowa 11, 62-571 Stare Miasto
7.	Komisariat Policji w Starym Mieście	ul. Topolowa 1, 62-571 Stare Miasto

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Warto dodać, że mieszkańcy gminy mogą również korzystać ze wsparcia w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej instytucji powiatowych, m.in. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.

16. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne

uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 6 ankiet – wypełnionych przez pedagogów szkolnych i dyrektorów placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. prof. Zbigniewa Religi w Barczygłowie (liczba uczniów: 64, liczba nauczycieli: 21);
- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Liścu Wielkim (liczba uczniów: 337, liczba nauczycieli: 41);
- Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Modle Królewskiej (liczba uczniów: 126, liczba nauczycieli: 25);
- Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema w Starym Mieście (liczba uczniów: 530, liczba nauczycieli: 54);
- Szkoła Podstawowa im. Miry Stanisławskiej-Meysztowicz w Żdżarach (liczba uczniów: 73, liczba nauczycieli: 24);
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żychlinie (liczba uczniów: 250, liczba nauczycieli: 42).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, logopedę i psychologa. Uczniowie pięciu szkół mogą korzystać z porad doradcy zawodowego, zaś opiekę pielęgniarską zapewniają cztery placówki. Uczniowie wszystkich szkół korzystają z boisk sportowych, zaś salami gimnastycznymi dysponują trzy placówki. Wszystkie szkoły mają zapewniony dostęp do Internetu. W jednej z placówek utworzono klasy integracyjne. We wszystkich szkołach prowadzone jest dożywianie uczniów. Placówki oświatowe zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych oraz zajęcia dodatkowe, oferują także zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

W badaniu stwierdzano występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając

subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 58. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2024/2025

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	3	5	3
sięganie po alkohol	–	–	6
sięganie po narkotyki	–	–	6
niszczenie mienia szkolnego	3	11	3
kradzieże na terenie szkoły	–	–	6
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	5	14	1
udział w grupach negatywnych	–	–	6
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	4	48	2
autoagresja	4	6	2
ucieczki z domu	–	–	6
przestępczość ujawniona	–	–	6
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	4	10	2

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 59. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2024/2025

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9
zaniedbanie	10
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	7
przemoc domowa	3
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano 48 przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 14 przypadków dyskryminacji w grupie rówieśniczej, 11 przypadków niszczenia mienia szkolnego, 10 przypadków

wymagających nadzoru kuratora sądowego, 6 przypadków autoagresji oraz 5 przypadków sięgania po papierosy. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów placówek oświatowych stwierdzono 10 przypadków zaniedbań, 9 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 7 przypadków uzależnień i 3 przypadki przemocy domowej.

Przedstawiciele dwóch spośród badanych placówek nie zauważyli wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat, zaś kolejnych dwóch uczestników badania nie było w stanie stwierdzić, czy taki wzrost nastąpił. Jednocześnie dwóch respondentów taki wzrost w analizowanym okresie dostrzegło. Ich zdaniem dotyczy to w szczególności narastającego zjawiska cyberprzemocy, dyskryminacji, wykluczenia, braku empatii i szacunku dla innych oraz nadmiernego korzystania z telefonów (granie w gry). Uczestnicy badania zwrócili także uwagę na coraz częściej rozpoznawane zaburzenia rozwoju, jak dysleksja, dysortografia i dysgrafia.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawicieli dwóch z ankietowanych placówek w ciągu ostatnich lat nie nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji, zaś dwóch kolejnych respondentów miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie. Jednocześnie dwóch uczestników badania taki wzrost w analizowanym okresie zauważyło, zwłaszcza jeśli chodzi o bezradność opiekuńczo-wychowawczą rodziców oraz zaniedbywanie dzieci.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów i wsparcia asystenta rodziny, jak również pomocy finansowej (dofinansowanie wyjazdów i wycieczek oraz wyjść na basen), a także pomocy rzeczowej (paczki świąteczne i od Mikołaja). Szkoły organizują akcje charytatywne i zbiórki na rzecz potrzebujących (np. Szlachetna Paczka, Pomocne dłonie), uczniowie angażują się też w działalność szkolnych kół wolontariatu. Placówki zapewniają uczniom zajęcia dodatkowe, wyrównawcze, sensoryczne i korekcyjno-kompensacyjne oraz opiekę świetlicową.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze

specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych, szczególnie tych działających na rzecz dziecka i rodziny. Uczniowie uczestniczą w warsztatach radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami prowadzonych przez PPP, mogą również korzystać z porad pedagogów i psychologów szkolnych, rozmów wspierających z wychowawcami, którzy monitorują sytuację uczniów. W ramach wsparcia rodziców specjaliści pomagają w rozwiązywaniu problemów interpersonalnych, prowadzą konsultacje i instruktaże. W sytuacjach kryzysowych prowadzone są mediacje. Placówki współpracują z asystentem rodziny, kuratorami sądowymi oraz Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego.

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. realizowane wśród uczniów i ich rodziców lub opiekunów rekomendowane przez MEN programy oraz akcje profilaktyczne i edukacyjne (np. „Godzina dla młodych głów”, „Unplugged”, „Szkoła Pozytywnego Myślenia 2.0”, „Spójrz inaczej”, „Szkoła Promująca Zdrowie”, Szkolne Programy Profilaktyczno-Wychowawcze). W szkołach odbywają się spotkania ze specjalistami i funkcjonariuszami policji oraz zajęcia i warsztaty profilaktyczne, a w ramach projektu Kinoszkoła prezentowane są filmy profilaktyczne. Placówki organizują też wydarzenia sportowe i rekreacyjne promujące zdrowy styl życia oraz Dni walki z depresją i Dni życzliwości.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzymowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjny, Poradnię Leczenia Uzależnień Multimed w Koninie, Dom Seniora w Starym Mieście, Policję, Ochotnicze Straże Pożarne, placówki oświatowe, Bibliotekę Publiczną w Starym Mieście, Bibliotekę Miejską w Koninie, Koniński Dom Kultury, ZHP Hufiec Konin, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci koło w Starym Mieście, Koła Gospodyń Wiejskich, Bank Żywności, Sąd Rejonowy, kuratorów sądowych, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, 33 Bazę Lotnictwa Transportowego w Powidzu, Fundację Unaweza, Fundację Nasza Ziemia, Fundację Coś dobrego, Fundację Tęczowa Gromada i Stowarzyszenie Kopernik.

17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Stare Miasto wynika, że w latach 2022-2024 liczba osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie rosła, analogicznie wzrastał udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 60. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba mieszkańców gminy ogółem	12 482	12 566	12 606
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 977	2 068	2 160
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	15,84%	16,46%	17,13%

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Szczegółowa analiza struktury demograficznej populacji gminy zawarta w Rozdziale 3. Części Diagnostycznej niniejszego dokumentu ukazuje niekorzystne tendencje: rosnąca liczba osób starszych przy systematycznie malejącej liczbie dzieci i młodzieży pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i powoli zaczyna się starzeć.

Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale jest też istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach swojej działalności GOPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i pielęgnacji. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 61. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin	24	24	27
liczba osób łącznie w rodzinach	28	33	32

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Gmina Stare Miasto dostrzega społeczne potrzeby osób starszych. W latach 2022-2024 inicjowano wiele projektów na rzecz seniorów, m.in.: program „Opieka 75+” czy program osłonowy „Korpus wsparcia seniorów”.

Warto dodać, że w miejscowości Stare Miasto funkcjonuje prywatny Dom Seniora „Tęczowa Dolina”, zapewniający pensjonariuszom całodobową opiekę, rehabilitację, terapię zajęciową oraz pomoc medyczną i pielęgniarскую. Placówka ma do dyspozycji mieszkańców 8 pokoi z łazienkami o wysokim standardzie dla łącznie 20 osób.

Ponadto w gminie funkcjonuje Klub Seniora. W zajęciach, których celem jest m.in. zapobieganie wykluczeniu ze środowiska, aktywizacja społeczna, rozwój sieci kontaktów społecznych oraz upowszechnianie kultury, sportu i rekreacji wśród seniorów, uczestniczy 60 starszych mieszkańców gminy.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na samotność, niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług i opieki medycznej, wykluczenie komunikacyjne oraz niedostateczną pomoc, a także brak zainteresowania i pomocy ze strony rodziny. Zwrócono też uwagę na marginalizację i wykluczenie społeczne, brak zajęć aktywizujących osoby starsze oraz wykluczenie cyfrowe.

Z przytoczonych opinii wynika, że mieszkańcy interesują się losem osób starszych, ankietowani dostrzegają różnego rodzaju problemy i trudności, jakie stoją przed seniorami, a których częstokroć nie są oni w stanie pokonać swoimi siłami. Świadomość tych utrudnień oraz ograniczeń związanych z wiekiem pozwoliła dokonać respondentom oceny zagrożenia seniorów marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dostrzec braki w dotychczasowej ofercie pomocowej skierowanej do tej grupy.

Z wypowiedzi uzyskanych dla niniejszego badania wynika, iż większość respondentów stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana przez 13% badanych. Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb seniorów w gminie można byłoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej.

SYTUACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Bieżące informacje dotyczące osób z niepełnosprawnościami są trudne do dokładnego określenia, gdyż jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Dane z ostatniego spisu dotyczące osób z niepełnosprawnościami nie są dostępne na poziomie gmin. Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób z niepełnosprawnościami w gminie Stare Miasto, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście wynika, że w latach 2022-2024 niepełnosprawność była trzecim, pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w latach 2022-2024.

Tabela 62. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin	56	53	49
liczba osób łącznie w rodzinach	103	104	89

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście.

Należy dodać, że w 2024 r. GOPS przyznał 236 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto dodać, że gmina Stare Miasto realizuje wiele programów i kampanii mających na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, m.in.: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje **Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności** w Koninie dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności). Ze względu na brak możliwości wygenerowania danych dotyczących wyłącznie mieszkańców gminy Stare Miasto, w poniższej tabeli zawarto szczegółowe informacje odnoszące się do mieszkańców całego powiatu konińskiego.

Tabela 63. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powiatu	197	327	242
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powiatu	1 555	1 831	1 774
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	591	782	766
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	751	821	826
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	213	228	182

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie.

Osoby z niepełnosprawnościami z terenu gminy Stare Miasto mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie**, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 64. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	12	17	9
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	45	51	76
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	5	7	10

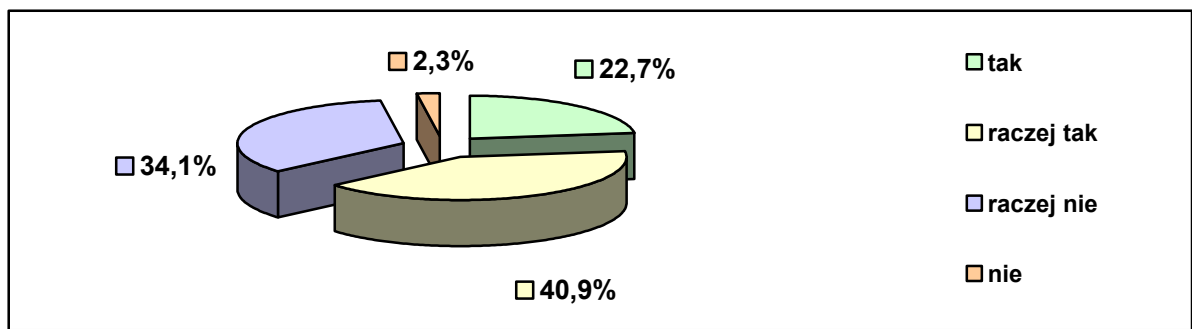
Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób z niepełnosprawnościami w gminie. W odpowiedzi wymieniano bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury i budynków użyteczności publicznej, utrudniony dostęp do środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych oraz niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych, a także niskie świadczenia i niedostateczne wsparcie ze strony instytucji gminnych. Wskazywano też na samotność, izolację i wykluczenie społeczne oraz ograniczony dostęp do rynku pracy.

Większość respondentów biorących udział w badaniu ankietowym zauważa obecność osób z niepełnosprawnościami w środowisku. Mieszkańcy dostrzegają też niedostatki w specjalistycznej opiece oraz braki w infrastrukturze, upatrując w tych sferach źródła problemów, z którymi borykają się osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w badaniu ankietowym sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w działaniach realizowanych na terenie gminy. Według 63,6% uczestników badania w działaniach realizowanych w gminie raczej uwzględnia się lub uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, ale jednocześnie 36,4% ankietowanych wyraziło odmienną opinię. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2024 r. na terenie gminy Stare Miasto działały 54 organizacje pozarządowe. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę dofinansowywania działalności statutowej. Na terenie gminy Stare Miasto działa m.in. 21 stowarzyszeń, 3 fundacje, 6 klubów i stowarzyszeń sportowych (w tym 2 uczniowskie) oraz 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – w miejscowościach: Barczygłów, Główniew, Janowice, Karsy, Kazimierów, Krągola, Lisiec Wielki, Modła Królewska, Rumin, Stare Miasto, Żdżary i Żychlin, a także 12 Kół Gospodyń Wiejskich – w miejscowościach Barczygłów, Główniew, Janowice, Kazimierów, Krągola, Lisiec Mały, Lisiec Wielki, Modła Królewska, Rumin, Stare Miasto nad Pową, Żychlin i Żdżary.

W latach 2022-2024 utworzone zostały w gminie 3 nowe organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Fryderyka Chopina w Żychlinie (działalność kulturalna);
- Stowarzyszenie wokalistów Studio My Voice (działalność edukacyjna, wydawnicza, filmowa, telewizyjna, muzyczna i kulturalno-rozrywkowa);
- Stowarzyszenie „Ręka Pana” (działalność społeczno-charytatywna, duszpasterstwo osób chorych i niepełnosprawnych, wspieranie wolontariatu, pomoc materialna i moralna dla potrzebujących).

W 2024 r. w gminie funkcjonowały 3 parafie Kościoła rzymskokatolickiego oraz 1 kościół protestancki – ewangelicko-reformowany (najstarsza parafia ewangelicko-reformowana w Polsce). Poniższa tabela przedstawia ich wykaz.

Tabela 65. Parafie rzymskokatolickie i inne związki wyznaniowe na terenie gminy

dekanat	nazwa	adres
tuliszkowski	Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Liścu Wielkim	Lisiec Wielki, ul. Kościelna 1, 62-571 Stare Miasto
koniński I	Parafia pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Starym Mieście	ul. Rychwalska 1, 62-571 Stare Miasto
	Parafia pw. Matki Bożej z Guadalupe i św. Jana Diego w Żychlinie	Żychlin, ul. Sosnowa 2a, 62-571 Stare Miasto
–	Parafia Ewangelicko-Reformowana	Żychlin, ul. Parkowa 7, 62-571 Stare Miasto

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto i Archidiecezji Włocławskiej.

Wszystkie parafie Kościoła rzymskokatolickiego z terenu gminy wchodzą w skład diecezji włocławskiej, zaś w podziale dekanalnym parafia z Liśca Wielkiego należy do dekanatu tuliszowskiego, zaś dwie kolejne ze Starego Miasta i Żychlina przynależą do dekanatu konińskiego I.

19. ZDOLNOŚĆ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ DO REALIZACJI ZADAŃ MAJĄCYCH NA CELU REINTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie odnoszącym się do strategii rozwiązywania problemów społecznych zobowiązuje gminę do określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji zadań mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykonywania usług społecznych. Zawarte w ustawie z dnia 5

sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej rozwiązania dotyczące wprowadzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego pozwalają zwiększyć dostępność wsparcia reintegracyjnego połączonego z pracą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, taki jak: spółdzielnia socjalna, spółdzielnia pracy (w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych), spółdzielnia produkcji rolnej, organizacja pozarządowa i inny podmiot prowadzący działalność pożytku publicznego albo jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu wymienionych w ustawie przesłanek.

Działalność przedsiębiorstwa społecznego ma służyć rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych. Przedsiębiorstwo społeczne zobowiązane zostało do zatrudnienia co najmniej 3 osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę (w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy). W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowić muszą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.

Na terenie gminy Stare Miasto nie funkcjonuje obecnie żaden podmiot ekonomii społecznej. Diagnoza potencjału działających w gminie organizacji pozarządowych wyklucza możliwość powołania przez nie w krótkim okresie podmiotu ekonomii społecznej, który mógłby realizować zadania mające na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub podjąć się wykonywania usług społecznych, niemniej nie oznacza to zaprzestania przez gminę jakichkolwiek działań zmierzających do utworzenia takiego podmiotu w przyszłości.

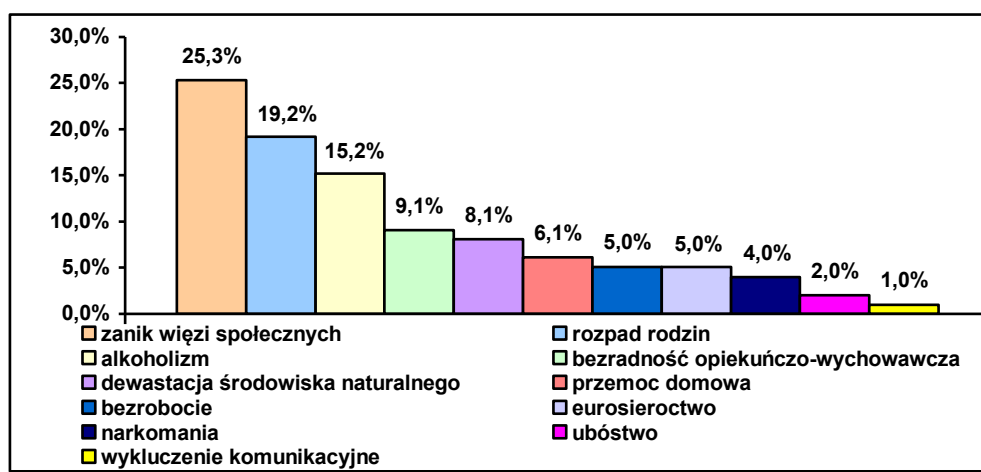
20. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono także o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Respondentów

poproszono również o ocenę komunikacji z władzami samorządowymi i ocenę poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania na terenie gminy.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali zanik więzi społecznych, rozpad rodzin, alkoholizm oraz bezradność opiekuńczo-wychowawczą i dewastację środowiska naturalnego. W dalszej kolejności wymieniali przemoc domową, bezrobocie, eurosieroctwo oraz narkomanię, a także ubóstwo i wykluczenie komunikacyjne. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

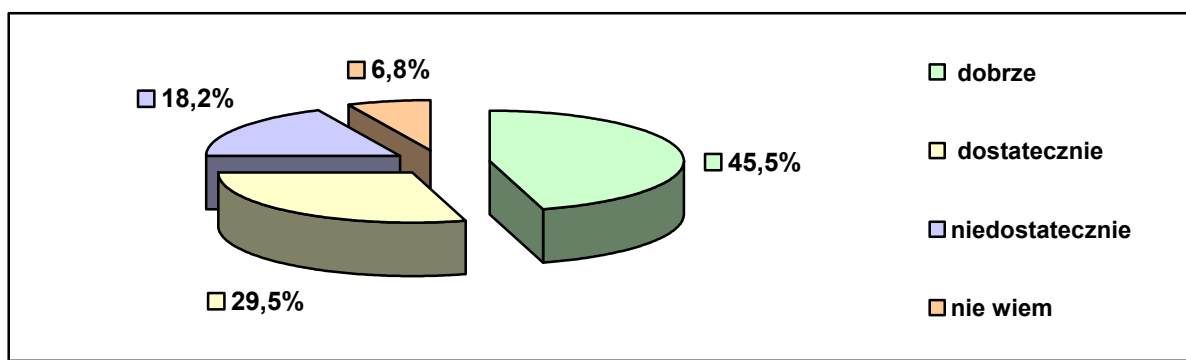
W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować i aktywizować społeczność lokalną. Odpowiadając, ankietowani szczególny nacisk położyli na konieczność organizowania plenerowych imprez integracyjnych, wydarzeń kulturalnych i rekreacyjno-sportowych, tworzenia miejsc spotkań i kół zainteresowań dla dzieci, młodzieży i osób starszych oraz inicjowania akcji integrujących seniorów, a także osoby z niepełnosprawnościami. Zwrócono również uwagę na potrzebę organizowania częstszych spotkań władz gminy z mieszkańcami, angażowania społeczności lokalnej w procesy decyzyjne planów i projektów przygotowywanych przez samorząd oraz wykorzystania walorów gminy do rozwoju turystyki i rekreacji.

Wskazując działania, które mogłyby przyczynić się do łagodzenia bądź rozwiązywania problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, uczestnicy badania wymieniali najczęściej utworzenie domu kultury, świetlic środowiskowych i młodzieżowych, klubów seniora, warsztatów terapii zajęciowej

i ośrodków wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, zintensyfikowanie działań na rzecz tworzenia miejsc pracy, szczególnie dla osób młodych, poprawę dostępu do lekarzy, a także usprawnienie komunikacji publicznej. Wspomniano też o budowie basenu, ścieżek rowerowych i centrum rekreacji przy zbiorniku retencyjnym, organizowaniu kursów i warsztatów tematycznych, inicjowaniu wolontariatu, powołaniu straży gminnej oraz zintensyfikowaniu działań profilaktycznych w szkołach.

W sondażu poruszono także kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

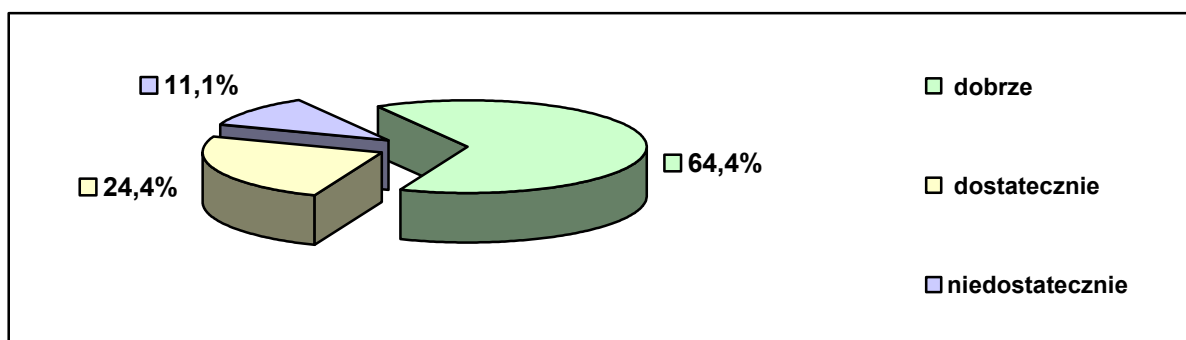

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Komunikacja między władzami samorządowymi a mieszkańcami została oceniona pozytywnie, bowiem 45,5% uczestników badania uznało ją za dobrą, a kolejne 29,5% ankietowanych stwierdziło, że jest dostateczna. Jednocześnie 18,2% respondentów wyraziło opinię negatywną. Zdania w tej sprawie nie przedstawiło 6,8% pytanych.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Stare Miasto jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy 88,8% respondentów wyraziło opinię pozytywną. Opinii tej nie podziela jednak 11,1% badanych.

21. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS KOBIEŃ I MĘŻCZYZN

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W analizowanym okresie w gminie Stare Miasto struktura ludności pod względem płci była stabilna; stale ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 66. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba ludności gminy ogółem	12 482	12 566	12 606
liczba kobiet	6 313	6 381	6 432
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	50,58%	50,78%	51,02%

Dane Urzędu Gminy Stare Miasto.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie w latach 2022-2024 kobiety stanowiły większość ogółu osób bezrobotnych w gminie.

Tabela 67. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba bezrobotnych ogółem	218	219	239
liczba bezrobotnych kobiet	131	132	145
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	60,09%	60,27%	60,67%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

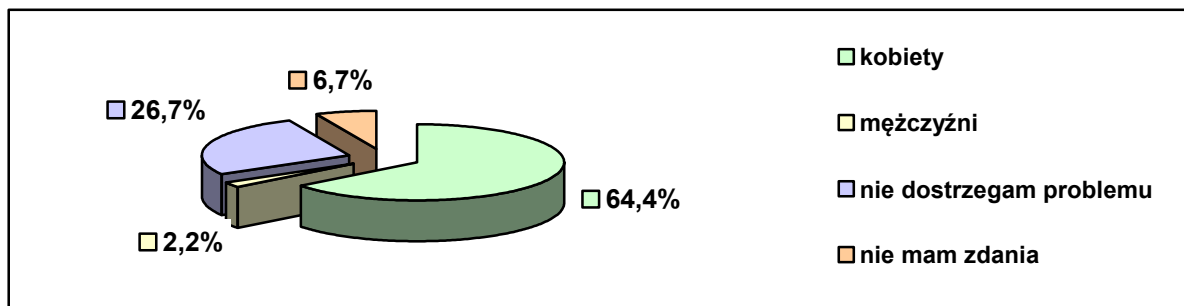
Z analizy danych dotyczących struktury bezrobocia pod względem płci wynika, że kobiety przeważały w wielu wyróżnionych kategoriach, zarówno jeśli chodzi o wiek, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy i staż pracy. Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób pozostających bez pracy

powyżej 24 miesięcy i od 12 do 24 miesięcy, osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat i od 5 do 10 lat, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym, a także osób w wieku 35-44 lata i 25-34 lata. Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Do analizy przedłożono w sumie 45 ankiet wypełnionych przez mieszkańców gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu.

Zasada równości szans płci ma ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując im taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów. Uwzględniając powyższe, pytano respondentów, kto, ich zdaniem, jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

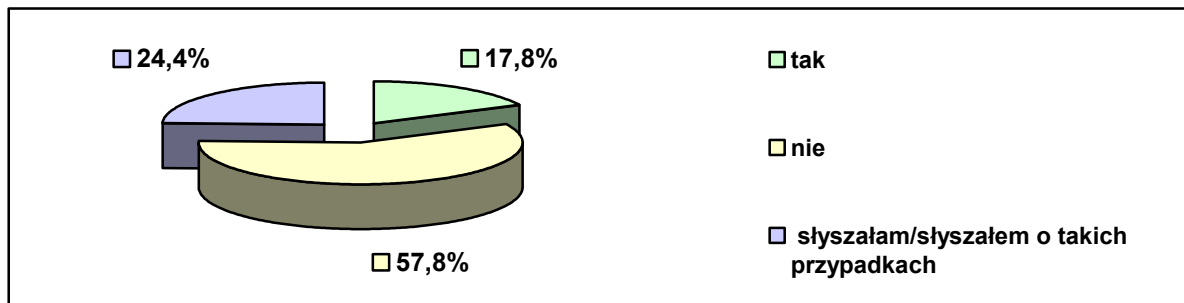
Dane z badania ankietowego.

Według 64,4% ankietowanych bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety. Problemu zawartego w pytaniu nie dostrzega 26,7% badanych. Tylko 2,2% respondentów stwierdziło, że są to mężczyźni. Trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 6,7% pytanych.

Badanie ankietowe pozwoliło również poznać wiedzę biorących w nim udział respondentów na temat problematyki równości szans kobiet i mężczyzn w ich lokalnym środowisku. Większość (57,8%) spośród pytanych mieszkańców odpowiedziała, że nie spotkała się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Jednocześnie 24,4% badanych przyznało, że słyszało o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć w gminie, a kolejne 17,8% ankietowanych

stwierdziło, że takie przypadki zna. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

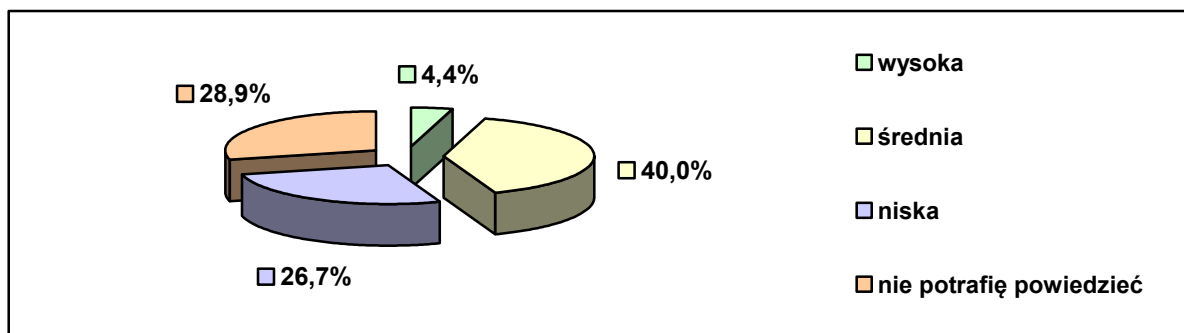
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

Dane z badania ankietowego.

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności szans płci w gminie. Według 40% badanych skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest średnia, z kolei 26,7% ankietowanych stwierdziło, że jest niska, zaś zdaniem 4,4% pytanym jest wysoka. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 28,9% respondentów. Poniższy wykres pokazuje rozkład odpowiedzi.

Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

Dane z badania ankietowego

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło 62,2% badanych. Jednocześnie 6,7% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne. Tak sformułowanej kwestii nie potrafiło rozstrzygnąć 31,1% respondentów.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałające dyskryminacji ze względu na płeć. Respondenci najczęściej wskazywali rynek pracy

(23%), płace (20%), awans zawodowy (18%) oraz życie rodzinne (12%) i udział we władzach samorządowych (11%), a także edukację (7%), działalność społeczną (5%) i zdrowie (4%).

Odpowiadając na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankietowani zwrócili uwagę na potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie, prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz wyrównania szans na rynku pracy, szczególnie w obszarze wynagrodzeń, awansu zawodowego i dostępu do ofert pracy. Wspomniano także o wspieraniu doksztalcania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród kobiet, promowaniu samorozwoju oraz ułatwianiu powrotu na rynek pracy młodym matkom poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i wydłużenie czasu pracy żłobków.

Z udzielonych wypowiedzi ankietowanych wynika, że znaczna ich część dostrzega problemy nierówności szans oraz dyskryminacji płciowej i identyfikuje je nie tylko w obszarze zatrudnienia, a ponad 71% respondentów potrafiło ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek badanych, którzy wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Dowodzi to stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie powyższe problemy wywołują w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Zmiana tego stanu rzeczy z pewnością wymaga wyraźniejszej obecności tej tematyki w sferze publicznej.

22. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność oraz kapitał społeczny i ludzki.

Diagram 1. Obszary analizy SWOT

OBSZARY ANALIZY SWOT	
BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	I
RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	II
ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	III
STAROŚĆ	IV
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	V
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	VI

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie • inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych, w tym kobiet • podejmowanie inicjatyw zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych) • realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) • inicjowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych z myślą o wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem • realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie	• niska motywacja części osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia lub przekwalifikowania • bariery w dostępie do rynku pracy (transport, opieka nad dziećmi, stan zdrowia) • niska świadomość finansowa i brak umiejętności gospodarowania budżetem domowym • dziedziczenie ubóstwa i niskich aspiracji edukacyjno-zawodowych
szanse	zagrożenia
• stale rosnące zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy w gminie	• niewielkie zainteresowanie osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej

• wzrastające zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej • efektywne działania aktywizujące dla bezrobotnych • stale rosnące zainteresowanie bezrobotnych kobiet uczestnictwem w działaniach aktywizujących • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych (m.in. UE) ograniczających bezrobocie w gminie • wzrastające zainteresowanie problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi na ich rzecz wśród lokalnej społeczności • niezwiększająca się liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością	• dostrzegalne zjawisko ubożenia wśród mieszkańców gminy
--	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** wskazuje na wyłącznie mocne strony, którymi są głównie: podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie, inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych, w tym kobiet, podejmowanie inicjatyw zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych), realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) oraz realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem, a także diagnozowanie problemu bezdomności w gminie. Szczegółnej uwagi i intensyfikacji działań ze strony władz samorządowych, odpowiednich instytucji i organizacji wymagają zagrożenia, do których należy zaliczyć: niewielkie zainteresowanie osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej oraz dostrzegalne zjawisko ubożenia wśród mieszkańców gminy.

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
• analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • funkcjonowanie placówek wsparcia	• ograniczona dostępność specjalistycznego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze • występowanie zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych w części rodzin • występowanie zachowań ryzykownych (uzależnienia, agresja, absencja szkolna) • ograniczona liczba programów

dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrą i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej	korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy
szanse	zagrożenia
• możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy • zaspokajająca potrzeby oferta opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej • sytuacja finansowa gminy pozwalająca na zaspokajanie potrzeb w zakresie edukacji • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami doznającymi przemocy domowej • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej	• nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • wzrastająca liczba rodzin niewydolnych wychowawczo • zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci • nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na wyłącznie mocne strony, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci, funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe), monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrą i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, jak również zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy oraz inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej. Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza:

nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego oraz rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci, a także nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
- wystarczające zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej - inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia - podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego - zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej - odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi - realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów - prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym - podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze	- niedobory kadrowe w podstawowej opiece zdrowotnej i ochronie zdrowia psychicznego - niska świadomość zdrowotna części mieszkańców i ograniczone działania edukacyjne w tym zakresie - niska skuteczność działań w zakresie wczesnej identyfikacji problemów uzależnień - występowanie barier w dostępie do pomocy (stygmatyzacja, brak motywacji do leczenia)
szanse	zagrożenia
- brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej - wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców - poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach - zwiększający się poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze	- zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia - wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi - rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki - wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje mocne strony, m.in.: wystarczające zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, inicjowanie

przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym, jak również podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze. Mimo wyłącznie mocnych stron w tym obszarze wskazane zagrożenia – zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, stale rosnąca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki czy wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • dysponowanie kadrami pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi • zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej	• brak na terenie gminy form wsparcia osób starszych, jak domy dziennego pobytu
szanse	zagrożenia
• dostęp osób starszych do takich form wsparcia, jak kluby seniora • wystarczające możliwości gminy umożliwiające zaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej i edukacyjnej osób starszych • realizacja dodatkowych usług społecznych – opiekuńczych	• wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców • zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej • rosnąca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin • samotność osób starszych

- brak opieki ze strony najbliższych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** uwypukla mocne strony, takie jak: analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców, informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze, analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi oraz zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej. Uwagę zwracają jednak liczne zagrożenia: wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców, zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, rosnąca liczba seniorów wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, jak również przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin oraz samotność osób starszych. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze zainteresowania wszystkich instytucji i organizacji zajmujących się polityką społeczną.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami • upowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy • informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami • prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością	• niemonitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy (brak informacji z PZOON, ZUS, KRUS) • nieorganizowanie i nieświadczanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy
szanse	zagrożenia
• niezwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych • społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami • dysponowanie ofertami pracy dla osób	• zwiększająca się liczba osób z niepełnosprawnościami w gminie • wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej • zwiększająca się liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie

z niepełnosprawnościami na lokalnym rynku pracy • zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami przez lokalnych przedsiębiorców	wyrównywania szans edukacyjnych • niska samoocena osób z niepełnosprawnościami • występujące zjawisko braku akceptacji dla osób z niepełnosprawnościami
---	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla mocne strony, takie jak: informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami, upowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, a także prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością. Nie należy jednak tracić z oczu zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zaliczają się do nich: zwiększająca się liczba osób z niepełnosprawnościami w gminie, wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, zwiększająca się liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych, jak również niska samoocena osób z niepełnosprawnościami oraz występujące zjawisko braku akceptacji dla osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązywanie tych problemów wymaga współpracy zarówno organów samorządowych, instytucji pomocowych, jak i organizacji pozarządowych oraz tych podmiotów, które w sferze swojego zainteresowania mają pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
• odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej	• ograniczone działania mające na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu

- dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej - możliwość podnoszenia przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych	
szanse	zagrożenia
- odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia mieszkańców - rosnąca liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy - wzrastające zainteresowanie mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych - zwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej - wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb (środki są ograniczone)	- wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej - niewielkie zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontariacką

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej oraz prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, a także dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej. Jednakże mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej oraz niewielkie zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontariacką – to w obliczu niekorzystnych tendencji demograficznych istotne kwestie rzutujące na potrzebę podejmowania działań w tym obszarze.

23. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanej strategii stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy na następne lata. W jej ramach zostały wskazane m.in. osiągnięcia i trudności we wdrażaniu strategii, przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania jej realizacji, a także najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane.

Trudności we wdrażaniu strategii:

- pandemia COVID-19 spowodowała trudności przy wdrażaniu strategii z uwagi na wprowadzone wówczas ograniczenia. Wiele zaplanowanych działań trzeba było odroczyć w czasie, bądź zastąpić innymi przedsięwzięciami podyktowanymi obowiązującymi wówczas przepisami.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

- usamodzielnienie klientów;
- większa świadomość dzieci i młodzieży na temat uzależnień;
- zapewnienie usług opiekuńczych w środowiskach.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

- Konferencja pn. „Człowiek i rodzina w społeczności lokalnej w 30-lecie samorządu terytorialnego i pomocy społecznej”. Pandemia COVID-19 i związane z nią ograniczenia spowodowały, że konferencja została odroczone w czasie.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- współpraca z firmami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych;
- udzielanie pomocy rzeczowej w formie żywności z Banku Żywności;
- bezpłatne wsparcie prawne, psychologiczne i psychoterapeutyczne;
- paczki świąteczne dla dzieci;
- organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci (kolonie, półkolonie);
- realizowane projekty i programy;
- zapewnienie usług opiekuńczych w środowiskach, które wymagają tej formy pomocy;
- spotkanie opłatkowe, Gminny Dzień Sportu, Dożynki gminno-parafialne, inne imprezy organizowane dla społeczności lokalnej gminy Stare Miasto;

- działania informacyjno-edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane:

- Program „Wspieraj seniora” w 2020 r. – celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorów. Usługa polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Beneficjentami programu były osoby w wieku 70 lat i więcej, które pozostały w domu w związku z zagrożeniem zarażeniem Covid-19 oraz w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70. roku życia;
- Program „Opieka 75+” – celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Beneficjentami programu są: osoby, które ukończyły 75 lat;
- Program „Korpus wsparcia seniora” 2022-2025 – celem programu jest zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Stare Miasto. Moduł II – w ramach którego realizowana jest tzw. „opieka na odległość”. Seniorzy otrzymali tzw. opaski bezpieczeństwa, które są połączone z całodobowym centrum monitoringu; mają na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Beneficjentami programu są: osoby w wieku 65 lat i więcej;
- Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach tych modułów udzielenie pomocy w formie: posiłku i świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Beneficjentami programu są dzieci i osoby dorosłe;
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – celem programu było zapewnienie najuboższym mieszkańcom gminy Stare Miasto pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach towarzyszących – „warsztaty kulinarne”. Osoby, które zostały zakwalifikowane do Programu, otrzymały

bezpłatnie artykuły spożywcze i wzięły udział w warsztatach. Beneficjentami programu byli mieszkańcy gminy Stare Miasto;

- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) współfinansowanego ze środków EFS Plus – celem programu jest przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących, wspierających ich włączenie społeczne. Program opiera się na zapewnieniu osobom najbardziej potrzebującym podstawowej pomocy żywnościowej w formie paczek oraz umożliwieniu im udziału w bezpłatnych warsztatach na rzecz włączenia społecznego – tzw. działaniach towarzyszących. Osoby, które zostały zakwalifikowane do Programu, otrzymują bezpłatnie artykuły spożywcze. Beneficjentami programu są mieszkańcy gminy Stare Miasto;
- Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością edycja 2024 i 2025 – celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować. Beneficjentami programu są: osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z orzeczeniami zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- PFRON Moduł IV Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęcie wsparciem samorządów powiatowych i gminnych, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych lub ich otoczenia. Beneficjentami programu były osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne);
- Rządowy Program Wspierania Rodziny „Asystent rodziny” 2024 – celem programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów

rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co czyni asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin. Beneficjentami projektu są asystenci rodziny.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

W ocenie realizacji założeń poprzedniej strategii uwzględniono osiągnięcia, ograniczenia oraz zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych. Mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponowano ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 4, co oznacza, że zrealizowano większość założeń programowych.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Realizacja działań została oceniona na poziomie 4, ponieważ podczas wieloletniego wdrażania zadań zawartych w strategii, pandemia COVID-19 ograniczyła realizację niektórych działań, wymusiła ich zmianę lub uniemożliwiła ich realizację.

Działania ocenione najwyżej:

- przeciwdziałanie lokalnemu bezrobociu;
- zapewnienie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży w rodzinach niewydolnych wychowawczo, zwłaszcza niepełnych i wielodzietnych;
- wspieranie rodzin w celu utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej;
- zapewnienie osobom starszym i samotnym odpowiedniej opieki i pomocy;
- wsparcie osób i rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności i długotrwałej choroby;
- zapobieganie zjawiskom patologii społecznych i uzależnień.

Działania ocenione najniżej:

- ograniczenie zjawiska przemocy domowej.

III. PROGRAMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych oparta na analizie źródeł zastanych oraz wyników badań ankietowych, a także analizie SWOT wybranych obszarów problemowych pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności**
2. **Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
3. **Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
4. **Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej**
5. **Wspieranie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami**
6. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
7. **Zapewnienie mieszkańcom gminy bezpieczeństwa publicznego**
8. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. WIZJA I MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

„Gmina Stare Miasto zapewnia mieszkańcom szeroką dostępność do usług społecznych, integruje lokalną społeczność oraz przeciwdziała marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„W trosce o podniesienie jakości życia mieszkańców Gmina Stare Miasto podejmuje zintegrowane działania zmierzające do rozwiązywania problemów społecznych”.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wytyczne cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Pomoc mieszkańcom dotkniętym i zagrożonym ubóstwem.	- Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. - Aktywne ograniczanie zjawiska dziedziczenia biedy oraz wyuczonej bezradności poprzez m.in. podejmowanie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. - Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołami. - Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. - Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy	działania ciągłe

	osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem.	
2. Aktywizacja zawodowa i wsparcie dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy.	1. Upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach. 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami, instytucjami, a także organizacjami pozarządowymi i Kościołami w celu podniesienia skuteczności wsparcia adresowanego do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 5. Rozwój współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. 6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 7. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 8. Promowanie w obszarze rynku pracy oraz w życiu publicznym zasady równości szans kobiet i mężczyzn.	działania ciągłe w zależności od potrzeb

3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.	1. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 2. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.	działania ciągłe
---	--	------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2024 r.)	stan docelowy (2033 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	1 118 382	2 500 000	UG/GOPS	raz w roku
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	55,61	60,00	UG /GOPS	raz w roku
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	199	220	GOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu					

pomocy społecznej z powodu:					
ubóstwa	osoba	200	160	GOPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	93	70	GOPS	raz w roku
bezdomności	osoba	0	1	GOPS	raz w roku
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	2,59	2,60	GOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	721	820	GOPS	raz w roku
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	0	5	GOPS	raz w roku
liczba osób bezrobotnych	osoba	239	210	PUP	raz w roku
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	145	110	PUP	raz w roku
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	3,14	2,95	PUP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne UE, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN, TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie potencjału rodzin.	1. Udzielanie rodzinom pomocy z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny i edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-	działania ciągłe

	wychowawczych oraz monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. 5. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego. 6. Doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 7. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych, Kościoła.	
2. Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie. 2. Rozpoznawanie i zabezpieczanie potrzeb społecznych dzieci i młodzieży, w tym pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny. 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. 5. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.	działania ciągłe

3. Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.	1. Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub przemocy domowej. 2. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy domowej. 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego. 4. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 5. Zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy. 6. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych. 7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, problemami alkoholowymi i narkomanii.	działania ciągłe
--	--	-------------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2024 r.)	stan docelowy (2033 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	115	95	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	23	19	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych pracą socjalną	rodzina	249	435	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	21	17	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu	rodzina	8	6	GOPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	1	1	GOPS	raz w roku
przemocy domowej	rodzina	3	2	GOPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	karta	24	18	ZI	raz w roku

zakończonych założeniem Niebieskiej Karty					
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	668	550	GOPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	20	18	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	54	69	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Aktywna polityka senioralna – realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.	1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i monitorowanie sytuacji osób starszych i z niepełnosprawnościami. 2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym. 3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 5. Podejmowanie współpracy z Kościołami i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i z niepełnosprawnościami. 6. Poszerzanie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. 7. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami.	działania ciągłe
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.	1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami	działania ciągłe

	psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. 4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami i podejmowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami. 5. Uwzględnianie udziału osób z niepełnosprawnościami w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach. 6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby z niepełnosprawnościami.	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2024 r.)	stan docelowy (2033 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	2 160	2 360	UG	raz w roku
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	17,13	20,02	UG	raz w roku
liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	brak danych	8	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	49	56	GOPS	raz w roku

liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	27	35	GOPS	raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	6	10	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców	1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.	działania ciągłe

w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.	2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz realizowanie programów zdrowotnych. 3. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 4. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 5. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.	
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.	1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i Internetu.	działania ciągłe
3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.	1. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły. 2. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym. 3. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy domowej, przestępczości i jej negatywnych	działania ciągłe

	skutków. 4. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym. 5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

Wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2024 r.)	stan docelowy (2033 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej	działanie	12	16	UG, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	działania/formy	17 /półkolonie letnie – 2 turnusy, półkolonie zimowe – 2 turnusy, rajd rowerowy, Gminny Dzień Sportu, Gminny Dzień Dziecka, Dni Staromiejskie, Koncert na Dzień Kobiet, Dzień Kobiet, Dzień Rodziny, Gminne zawody strażackie, Dożynki	20 /półkolonie letnie – 2 turnusy, półkolonie zimowe – 2 turnusy, rajd rowerowy, Gminny Dzień Sportu, Gminny Dzień Dziecka, Dni	UG, NGOs, placówki oświatowe, jednostki rekreacyjno-sportowe	raz w roku

		Gminne, 4 spotkania autorskie/	Staromiejskie, Koncert na Dzień Kobiet, Dzień Kobiet, Dzień Rodziny, Gminne zawody strażackie, Dożynki Gminne, 7 spotkania autorskie/		
badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	badania profilaktyczne dorosłych – 12 dzieci i młodzieży – brak danych	badania profilaktyczne dorosłych – 15 dzieci i młodzieży – trudno przewidzieć	UG, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo/wykroczenie	153	135	Policja	raz w roku
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi	program	brak danych	wg danych organizatorów	placówki oświatowe, PPP	raz w roku

objętych					
----------	--	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych	1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego.	działania ciągłe

usług.	4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 6. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 7. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy	
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.	1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania. 3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami. 4. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.	działania ciągłe

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2024 r.)	stan docelowy (2033 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	szkolenie	32	40	GOPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	54	57	UG, NGOs, GOPS	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	brak danych	zgodnie z przekazywanymi informacjami	UG, GOPS, ZI, GKRPA, NGOs	raz w roku
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	organizacja	brak danych	zgodnie z przekazywanymi informacjami	UG	raz w roku
liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami	spotkanie	23	28	UG	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.	- ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia

	- zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy, - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN, TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ	- sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy domowej,

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.	- zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie udziału seniorów i osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnościami w środowisku, - pełniejsza integracja seniorów i osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem.
CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.	- zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy,
CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO.	- podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.

4. RAMY FINANSOWE

Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu gminy, ale są to także dotacje ze źródeł zewnętrznych pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej strategii będą: budżet gminy; budżet państwa; środki Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach finansowych ujęto poziom wydatków gminy w 2024 r. z działów klasyfikacji budżetowej:

- 801 – oświata i wychowanie – 43 060 777,33 zł
- 851 – ochrona zdrowia – 640 272,38 zł
- 852 – pomoc społeczna – 4 588 245,78 zł
- 854 – edukacyjna opieka wychowawcza – 182 364,32 zł
- 855 – rodzina – 9 305 636,26 zł

który w 2024 r. wynosił 101 206 172 zł.

Szacuje się, że wysokość kwot przeznaczonych na realizację wskazanych zadań będzie nie niższa niż w roku 2024, przy założeniu, że wysokość przyznawanych dotacji na realizację zadań zleconych i własnych będzie co najmniej na tym samym poziomie. Trudność precyzyjnego określenia wysokości funduszy przeznaczonych na realizację strategii w poszczególnych latach wynika z wielu czynników. Kluczowe znaczenie ma tu horyzont czasowy strategii, a także wielość zadań i podmiotów realizujących działania określone w strategii.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście wraz z jego Kierownikiem.

Monitorowanie, a więc stała obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 jest koniecznym działaniem pozwalającym w sposób racjonalny ocenić jakość zaproponowanych zmian oraz sensowność ich wdrażania. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiągniętych rezultatów i realizowanych działań.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Monitoring realizacji założeń Strategii prowadzony będzie z wykorzystaniem analizy wskaźników przypisanych do celów strategicznych, składającej się z kilku etapów, takich jak: zbieranie danych i informacji, analiza danych i informacji, przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii. Zakres czasowy analizy obejmował będzie zmiany w stosunku do roku bazowego i roku badania (dynamika).

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Strategii. Strategia jest bowiem dokumentem o charakterze otwartym, w związku z czym powinna dynamicznie reagować na pojawiające się wyzwania wynikające z nowych uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Projekt ewaluacji musi opierać się na założeniach dotyczących związków pomiędzy prowadzonymi działaniami a ich efektami. Najczęściej spotykanymi kryteriami ewaluacyjnymi są:

- trafność – ocenia adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie;

- skuteczność – ocenia stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty;
- efektywność – ocenia relację między nakładami, kosztami zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji;
- użyteczność – ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania;
- trwałość – ocenia ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).

Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

Monitoring i ewaluacja pozwalają ocenić stopień realizacji Strategii oraz dokonać jej ewentualnej aktualizacji.

6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA

Zarządzanie strategiczne jest swoistym zbiorem procesów pozwalających odpowiednio szybko reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, a jednocześnie pozwala tworzyć i utrzymywać odpowiednie relacje pomiędzy założonymi celami strategicznymi i zasobami. W praktyce jest to zbiór wytycznych, którymi można posłużyć się przy podejmowaniu decyzji czy określonych działań w poszczególnych obszarach.

Spośród wielu różnych definicji mówiących o zarządzaniu strategicznym, można wyłonić pewne aspekty, które najczęściej określają czym właściwie ono jest. W szczególności jest to:

- horyzont planowania – czyli określenie długoterminowych kierunków działań, sięgających od kilku do kilkunastu lat;

- wątek celów – zbiór wartości, misja, a także cele strategiczne, za pomocą i w ramach których podejmowane są odpowiednie działania;
- przedmiot zarządzania – traktowany jako spójna całość, gdzie zarządzanie strategiczne integruje funkcje i procesy organizacyjne w jedną strategię, koordynującą jego działanie;
- podmiot zarządzania – grupa lub jednostka organizacyjna zajmująca się zarządzaniem strategicznym, tzw. wierzchołek strategiczny.

Przenosząc te aspekty zarządzania strategicznego na grunt strategii rozwiązywania problemów społecznych, należałoby postrzegać przedmiot zarządzania jako cały organizm gminy, nie tylko jej tkankę społeczną, natomiast w podmiocie zarządzania dostrzegać przede wszystkim samorząd gminy, jej jednostki organizacyjne, ale także partnerów. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania założeń strategii, dla której zakończył się okres programowania, z pewnością przyczynią się do efektywniejszej realizacji wytyczonych w niniejszym dokumencie celów i kierunków działań, niemniej należy dostrzec, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 powstaje w tle konfliktu zbrojnego między Rosją a Ukrainą, a także pogarszającej się koniunktury ekonomicznej.

Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń strategii. Przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 założenia przewidują w odniesieniu do:

- demografii – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- niepełnosprawności – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami spowodowany m.in. powiększeniem się grupy najstarszych mieszkańców ;
- bezrobocia – spadek liczby osób bezrobotnych;
- pomocy społecznej – spadek liczby beneficjentów systemu pomocy społecznej w związku poprawą kondycji materialnej osób i rodzin zamieszkujących gminę;
- problemów uzależnień i przemocy domowej – spadek liczby osób uzależnionych, stosujących przemoc i doznających przemocy.

Z punktu widzenia sytuacji, z jaką mamy obecnie do czynienia, można przewidywać zaburzenia w wielu obszarach życia gospodarczego i społecznego kraju, a co za tym idzie – gminy. Monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji,

niemniej może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym destrukcyjny wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

7. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
4. Program współpracy Gminy Stare Miasto z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW**Diagramy**

Diagram 1. Obszary analizy SWOT	82
---------------------------------------	----

Tabele

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	6
Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”	6
Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024	21
Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024	21
Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2022-2024	22
Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2024 r.	23
Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2022-2024	23
Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	25
Tabela 9. Gospodarstwa rolne	25
Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2022-2024	26
Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022-2024	27
Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022-2024	27
Tabela 13. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025	27
Tabela 14. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2024/2025	28
Tabela 15. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2024/2025	28
Tabela 16. Wykaz żłobków, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2024/2025	28
Tabela 17. Placówki kultury w gminie w 2024 r.	30
Tabela 18. Wykaz placówek kultury w 2024 r.	30
Tabela 19. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2024 r.	32
Tabela 20. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2024 r.	33
Tabela 21. Sport i rekreacja w 2024 r.	35
Tabela 22. Kluby sportowe na terenie gminy w 2024 r.	35
Tabela 23. Baza noclegowa w gminie w 2024 r.	36
Tabela 24. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2024	38
Tabela 25. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Komisariat Policji w Starym Mieście w latach 2022-2024	38
Tabela 26. Dozory prowadzone w gminie w latach 2022-2024	39
Tabela 27. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2022-2024	39
Tabela 28. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2024 r.	41
Tabela 29. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2024 r.	41
Tabela 30. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2022-2024	42
Tabela 31. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2022-2024	42
Tabela 32. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	42
Tabela 33. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2024 r.	43
Tabela 34. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	43
Tabela 35. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2022-2024	45
Tabela 36. Asystenci rodziny w gminie w latach 2022-2024	46
Tabela 37. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022-2024	46
Tabela 38. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2022-2024	46
Tabela 39. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022-2024	47
Tabela 40. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2022-2024	47
Tabela 41. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024	47
Tabela 42. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022-2024	51
Tabela 43. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2024 r.	51
Tabela 44. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2024 r.	51
Tabela 45. Rodzaje terapii prowadzonych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w odniesieniu do mieszkańców gminy w roku szkolnym 2024/2025	53
Tabela 46. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2022-2024	54
Tabela 47. Stan bezrobocia w gminie w latach 2022-2024	54

Tabela 48. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022-2024	55
Tabela 49. Bezrobotni w gminie na koniec 2024 r. według wieku, czasu pozostawiania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy	55
Tabela 50. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2022-2024	58
Tabela 51. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2022-2024 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej	58
Tabela 52. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024	59
Tabela 53. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	59
Tabela 54. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	59
Tabela 55. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2022-2024	62
Tabela 56. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie gminy w latach 2022-2024	62
Tabela 57. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2024 r.	64
Tabela 58. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2024/2025	66
Tabela 59. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2024/2025	66
Tabela 60. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2022-2024	69
Tabela 61. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2022-2024	69
Tabela 62. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024	71
Tabela 63. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2022-2024	72
Tabela 64. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2022-2024	72
Tabela 65. Parafie rzymskokatolickie i inne związki wyznaniowe na terenie gminy	74
Tabela 66. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2022-2024	78
Tabela 67. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2022-2024	78

Wykresy

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024	21
Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024	22
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	31
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	32
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	34
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?	37
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	40
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	44
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	57
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	60
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	61
Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?	61
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?	73
Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uciążliwie występują w gminie?	76
Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	77
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?	77
Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	79
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	80
Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?	80

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR/...../2026
Rady Gminy Stare Miasto
z dnia 2026 roku
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033.

Obowiązek opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika art. 16b. ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), który nakłada na jednostki samorządu terytorialnego konieczność prowadzenia długofalowej polityki społecznej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów społecznych oraz integrację społeczną mieszkańców.

Istotnym elementem ustawy jest opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Miasto na lata 2026-2033 została przygotowana jako jeden z elementów realizacji postanowień ustawy o pomocy społecznej.

Strategia zawiera trzy zasadnicze części: wprowadzającą, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań prawnych tworzenia strategii; analityczno-diagnostyczną, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, a także zawiera ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii, oraz programową, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych wyznaczone zostały wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Strategia stanowi narzędzie wspierające podejmowanie decyzji w obszarze polityki społecznej oraz podstawę do realizacji lokalnych programów i projektów społecznych. Jej przyjęcie jest niezbędne dla zapewnienia spójnego, długofalowego i skutecznego systemu wsparcia mieszkańców.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2033 jest zasadne i konieczne.

Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej

Maria Szumigalska